Głos Wielkopolski

Rok III Nr 262 P Wydanie A B | Poznań, wtorek 23 września 1947 r. | Cena 3 zł

Zgodny trójgłos w sprawie Niemiec

Polska: Nowa równowaga Europy wykluczy możliwość niemieckiej agresji

Czechosłowacja: Musimy pozostać i pozostaniemy czujni

Francja: Potęga Niemiec nie może być odbudowana

Jednym z najistotniejszych punktów obecnej dyskusji przed forum ONZ jest sprawa przyszłości Niemiec. Kwestii tej dużą część swej ostatniej mowy poświęcił minister Modzelewski. Obecnie równie zdecydowane stanowisko zajęli w tej sprawie delegaci Czechosłowacji i Francji.

Oto ich głosy, wyjęte z przemówień na sobotnim posiedzeniu Zgromadzenia Generalnego ONZ:

Min. Modzelewski:

„Z przykrością stwierdzić trzeba, że na terenie zachodnich Niemiec akcja denazyfikacji i demokratyzacji nie usunęła od wpływu przedstawicieli hitleryzmu. Nowe kryteria niestety są wysuwane i z nich rodzą się postulaty pomocy dla Niemiec i odbudowy Niemiec, w czasie kiedy ofiarom napaści niemieckiej pomocy tej się odmawia. W ten sposób usiłuje się przywrócić stan, jaki istniał przed 1939 rokiem, a więc stan, który doprowadził do wojny światowej. Na czym stan ten polega? Na tym, że w większej części Europy Niemcy miały stanowczą przewagę gospodarczą, która uzależniała ekonomicznie inne kraje europejskie, a tym samym torowała drogę do ich uzależnienia politycznego. A stąd był tylko krok do agresji niemieckiej.

Aby usunąć sprężynę agresji, do której przyczynić się może szybszy proces rekonstrukcji Niemiec, należało by stworzyć nową równowagę, która właściwie w tej chwili powstaje. Przyspieszenie procesu odbudowy Niemiec oznacza powtórzenie błędów okresu międzywojennego oraz ich konsekwencji, co jest sprzeczne z interesami pokoju i bezpieczeństwa nie tylko bezpośrednich sąsiadów Niemiec, ale i całego świata.

Dlatego też uważam, że wszelkie dążenia do przywrócenia dawnego stanu rzeczy są niebezpieczne, gdyż w ten sposób, forytując agresora, nie likwiduje się skutków wojny, ale stawia się zręby pod taki stan rzeczy, który przy dalszym rozwoju musi stworzyć zarzewie nowej agresji.

Nie przeciwstawiamy się uregulowaniu spraw gospodarczych Niemiec i wcale nie pragniemy opóźniania likwidacji następstw wojny. Stoimy na stanowisku przyspieszenia tej likwidacji, ale przyśpieszyć ją można jedynie drogą zgodnego działania wszystkich sojuszników, drogą dotrzymania wszystkich podstawowych zobowiązań międzynarodowych, a nie ich omijania, co z konieczności musi budzić nieufność i podrywać zaufanie, szczególnie tych narodów, które padły ofiarą agresji".

Min. Massaryk:

„Gdy słyszymy, że ciężki przemysł niemiecki ma być znowu oddany w ręce niemieckiej inicjatywy prywatnej — ogarnia nas wielka troska. Naród nasz zbyt dobrze pamięta co wynikło z podobnej polityki w Niemczech, po poprzedniej wojnie. Nie chcę bynajmniej twierdzić, że naszym celem powinno być zubożenie Niemiec. Chcę, by Niemcy we właściwym czasie uzyskały dobrobyt, ponieważ jednak byliśmy w zbyt ścisłym kontakcie z agresywnym germanizmem — pozostaniemy i musimy pozostać czujni.

Zrozumiałe jest dopomożenie Niemcom, po udzieleniu pomocy prawdziwym ofiarom wojny, nie możemy jednak zrozumieć, jak można udzielać Niemcom pierwszeństwa tak prędko po naszym zwycięstwie".

Min. Bidault:

„Muszą być poczynione kroki, które dadzą gwarancje, że militarna potęga Niemiec nie będzie odbudowana. Okupacja Niemiec przez armie sprzymierzone musi być długotrwała, postanowienia o rozbrojeniu i demilitaryzacji Niemiec muszą być ściśle przestrzegane, a wreszcie musi być wprowadzona międzynarodowa kontrola w najszerszym tego słowa znaczeniu, głównej bazy gospodarki niemieckiej — Zagłębia Ruhry.

Jedynym pragnieniem Francji jest, by przyszłe Niemcy nie stały się już nigdy groźbą dla pokoju światowego".

Premier Irlandii przybył do Paryża

PARYŻ (PAP).

Na lotnisko paryskie Le Bourget przybył premier irlandzki De Valera. Ma on uczestniczyć w końcowym posiedzeniu konferencji 16 krajów, obradującej nad planem Marshalla.

Polska w komitetach Generalnego Zgromadzenia ONZ

NOWY JORK (PAP).

Polska reprezentowana będzie w poszczególnych komitetach Generalnego Zgromadzenia w następujący sposób:

komitet polityczny: minister Modzelewski, stały delegat w Radzie Bezpieczeństwa dr Lange, ambasador R. P. w Waszyngtonie Winiewicz, dyrektor wydziału amerykańskiego MSZ Żebrowski, oraz dyrektor wydziału organizacji międzynarodowych MSZ Lapter;

komitet do spraw rozbrojenia: stały delegat Polski w komisji atomowej minister Złotowski, oraz przedstawiciel Polski w komisji do spraw konwencji rozbrojeniowej minister Pruszyński;

komitet ekonomiczny: dr Oskar Lange, dyrektor Lapter i dr Rudziński;

komitet społeczny, kulturalny i humanitarny: przewodniczący dr Oskar Lange, dyrektor Żebrowski, minister Pruszyński, attaché ambasady w Waszyngtonie Kalinowska, oraz dyrektor Lapter;

komitet do spraw powiernictwa: poseł R. P. w Meksyku minister Drohojowski, minister Pruszyński, oraz dyrektor prac kongresowych w MSZ dr Manfred Laks.

komitet administracyjno-budżetowy: zastępca stałego delegata Polski w Radzie Bezpieczeństwa dr Suchy, oraz dr Bramson;

komitet prawny: dr Manfred Laks, oraz dr Rudziński;

specjalny komitet palestyński: ambasador Winiewicz, minister Drohojowski, oraz minister Pruszyński.

22½ miliarda dolarów

wynoszą potrzeby 16 państw Europy zachodniej

LONDYN (p. r.).

W Paryżu delegaci 16 krajów biorących udział w konferencji gospodarczej paryskiej nad planem Marshalla, zakończyli w sobotę swe prace sporządzeniem raportu, którego najważniejsze punkty omawiają kwestie bilansu płatniczego i importu tych państw. W dniu dzisiejszym raport zostanie podpisany na plenarnym zgromadzeniu konferencji, któremu przewodniczyć będzie przybyły w tym celu z Londynu minister spraw zagranicznych Wielkiej Brytanii, Bevin. Po podpisaniu raport przesłany zostanie do USA celem aprobaty

Wymiana między krajami Europy zachodniej włączając w to Zagłębie Ruhry i całe zachodnie Niemcy, posiada deficyt bilansu płatniczego w wysokości 22 miliardy 440 milionów dolarów. Według raportu nie jest oczekiwane, aby cała ta suma została pokryta poprzez pomoc amerykańską. Przewiduje się, że z tej sumy 3 miliardy pokryte zostaną z funduszów banku międzynarodowego.

Sprawozdanie opisuje, co uczynić winny wszystkie biorące udział w konferencji państwa aby móc w miarę możności wzajemnie sobie pomagać:

1. Program odbudowy wymaga od każdego narodu zwiększenia swojego wysiłku, oraz w miarę możności zwiększenia do tego stopnia produkcji, aby móc eksportować.

2. Współpraca gospodarcza wymaga udzielenia sobie wzajemnej pomocy między poszczególnymi państwami i obejmuje cały zakres produkcji i obrotów.

3. Pożądane jest usunięcie wzajemnych restrykcji, nawet do tego stopnia, aby ułatwić wolne poruszanie się obywateli po całej Europie. Jednym z następnych postulatów tego ustępu raportu jest opracowanie w najbliższej przyszłości projektu unii celnej.

4. Raport ostrzega, że pomoc dla Europy jest potrzebna zwłaszcza w obliczu nadchodzącej zimy.

W opracowaniu sprawozdania zostawiono drzwi otwarte dla wejścia państw Europy wschodniej.

Według opinii rzecznika konferencji przewodniczący komitetu wykonawczego i szef delegacji brytyjskiej sir Oliver Franks i szef delegacji francuskiej i generalny sprawozdawca Herve Alphend udadzą się z pewnością do Waszyngtonu, aby dopomóc Marshallowi i jego pomocnikom w rozpatrzeniu raportu.

Ostre zarządzenia gubernatora Indii przeciwko burzycielom ładu i pokoju

LONDYN (PAP).

Jak donosi Agencja Reutera, gubernator generalny Hindustanu, lord Mountbatten, wydał w piątek dekret upoważniający oficerów i podoficerów armii indyjskiej i lotnictwa do użycia broni wobec osób, które naruszają przepisy prawa i rozporządzenia władz. Oficerowie ci mają na mocy dekretu bez nakazu dokonywać aresztu osób, które popełniły przestępstwo, oraz przeprowadzać rewizję.

Sytuacja w New Delhi w ciągu ostatnich 24 godzin nie uległa zmianie. W nocy zanotowano w mieście kilka wypadków ataku. Rewizje ujawniły składy broni i chemikalii, służących prawdopodobnie do wyrobu materiałów wybuchowych. W miejscowości Mtra i Agra w odległości 150 km na południowy-wschód od Delhi sytuacja była naprężona.

Armia indyjska pacyfikowała wsie w okręgach objętych zamieszkami, stosując chłostę. Samoloty zrzucały lekarstwa w okręgach wschodniego Pendżabu, zagrożonych cholerą. Od poniedziałku do czwartku pociągami przewieziono 62 tysiące uchodźców hinduskich z Pendżabu zachodniego do wschodniego, oraz przeszło 690 tysięcy w kierunku odwrotnym.

Włosi buntują się przeciwko nieustającej drożyźnie

W całych Włoszech miały miejsce wczoraj protestacyjne demonstracje przeciwko ustawicznej zwyżce cen, drogim kosztom utrzymania i polityce rządu. Demonstracje trwały do późnego wieczora, odbywały się spokojnie.

Nowy Orlean zawalony gruzami

Z szybkością 180 km na godzinę pędził huragan w głąb lądu

NOWY JORK (PAP).

Po przejściu huraganu, który w ciągu trzech dni wyrządził szkody na przestrzeni setek kilometrów na linii nadbrzeżnej Floridy i nad Zatoką Meksykańską, jeden z najbardziej ruchliwych portów świata — Nowy Orlean i pobliskie miasta nadbrzeżne są obecnie prawie opustoszałe.

Ośrodek huraganu przecina obecnie Nowy Orlean i przesuwa się w głąb lądu. Szybkość wiatru wynosi około 180 kilometrów na godzinę. W nadbrzeżnych wioskach rybackich nad Missisipi tysiące ludzi utraciło dach nad głową.

Po dokonaniu wielkich spustoszeń, huragan osłabł w sobotę. Według dotychczasowych doniesień pociągnął on za sobą 13 wypadków śmiertelnych, a 500 osób odniosło rany. Szereg ulic w Nowym Orleanie zawalonych jest gruzami. Szkody w tym mieście wynoszą około 3 milionów dolarów. Na Florydzie łączną wysokość szkód szacowana jest na 20 milionów dolarów. Okolice na południe od Nowego Orleanu znalazły się pod wodą wskutek nagłej powodzi.

Naprężona sytuacja w brytyjskiej strefie Niemiec

Schumacher organizuje wielką kampanię przeciw demontażowi fabryk

LONDYN (PAP).

Jak donoszą z Hamburga w niemieckiej opinii publicznej wywołała niezwykłe wrzenie wiadomość o zamierzonym przez Anglię demontowaniu 900 fabryk niemieckich. Niemieckie partie polityczne i związki zawodowe przygotowują silny opór wobec planu brytyjskiego. Oczekiwane są również masowe strajki w kopalniach węgla i zakładach przemysłowych.

Pierwszą zapowiedzią przyszłych zamieszek są wypadki, jakie zaszły ostatnio w Zakładach Holmaga w Kilonii, gdzie robotnicy niemieccy odmówili zastosowania się do rozkazu władz brytyjskich w sprawie rozbiórki fabryki. Wobec oporu robotników oddziały wojsk brytyjskich musiały wkroczyć na teren zakładów.

Wybuch zamieszek na szerszą skalę może nastąpić już w początku przyszłego tygodnia, jeżeli zostanie ogłoszona w poniedziałek lista zakładów przemysłowych, podlegających rozbiórce jako środek rozbrojeniowy lub jako odszkodowania wojenne.

Schumacher, zapowiedział wielką kampanię przeciwko rozbiórce fabryk.

Kartki na chleb w Turcji

ANKARA (TASS).

Według danych gazety „Son-posta", urodzaj w tym roku jest o 50—60 proc. niższy niż w roku ubiegłym. W związku z tym, pisze gazeta, wydanych zostanie szereg zarządzeń, nie wyłączając wprowadzenia kartek na chleb.

Truman wrócił do Waszyngtonu

„Biały Dom" radzi a problemy pietrzą się

WASZYNGTON (API).

Po powrocie z konferencji w Rio de Janeiro prezydent Truman rozpoczął wczoraj urzędowanie w Białym Domu. Zwołał on natychmiast na konferencję swych najbliższych doradców dla omówienia z nimi aktualnych problemów przed konferencją z min. Marshallem. Poruszano następujące kwestie:

1 sytuacja jaka wytworzyła się w ONZ wskutek naprężenia między St. Zjedn. a ZSRR.

2 problem tymczasowej pomocy dla zagranicy jak również pomocy długoterminowej w ramach planu Marshalla.

3 kwestia zwyżki cen, która zagraża nie tylko równowadze gospodarczej St. Zjedn., lecz może również skomplikować problem pomocy dla zagranicy.

4 wreszcie Truman będzie musiał choć nie od razu powziąć decyzje w sprawie pomocy dla Czang-Kai-Szeka.

Niektórzy obserwatorzy amerykańscy uważają, że prezydent będzie może starał się rozwiązać jednocześnie problem pomocy gospodarczej dla Europy i problem zwyżki, zwołując specjalną sesję kongresu dla rozpatrzenia problemu zwyżki cen i dołączając następnie do tego problem programu pomocy dla Europy.

Federacja zachodniej Europy?

Zgoda ale bez Niemiec! — mówi Herriot

wybrany ponownie przewodniczącym partii radykalno-socjalistycznej

NICEA (API).

B. premier francuski Edward Herriot został ponownie wybrany przez aklamację przewodniczącym francuskiej partii radykalno-socjalistycznej na dorocznym kongresie partyjnym.

Przemawiając następnie Herriot wypawiedział się za Federacją zachodniej Europy bez Niemiec i wzywał Francję do przyjęcia w polityce międzynarodowej stanowiska pełnego rezerwy i godności. Herriot stwierdził, że było by wysoce niebezpiecznym w obecnej chwili odrodzenie niemieckiego przemysłu. Z drugiej strony zalecał „wyciągnięcie braterskiej dłoni" do młodej republiki włoskiej. Unikał on wypowiedzenia jakiegokolwiek sądu o polityce sowieckiej, stwierdzając tylko, że Moskwa nadużywała prawa weta w Radzie Bezpieczeństwa.

Z ostatniej chwili

Pociąg wpadł na autobus w Starołęce

2 osoby ciężko ranne, 8 lżej

Wczoraj o godz. 20,02 w Starołęce na przejeździe kolejowym parowóz pociągu towarowego wpadł na autobus PKE. W wyniku zderzenia 2 osoby są ciężko ranne i 8 lżej. Wśród rannych znajduje się szofer samochodu. (Ss)

Walka o nowy typ Polaka

Trzeba znowu wrócić do sprawy, która jak rana niezagojona, grozi możliwością komplikacji. Mówię o niepokojących trudnościach zrastania się na Ziemiach Zachodnich nowej społeczności polskiej. Mam na myśli mnożące się objawy wrogiego ustosunkowania do tzw. autochtonów i odwrotnie ludności tubylczej do napływowej. Walczymy o powrót robotników rolnych z Westfalii, wywieramy nacisk na Anglię, by zezwoliła na reemigrację dziesiątków tysięcy robotników polskich — jesteśmy w przededniu przyjęcia w najbliższym miesiącu około 8 tysięcy Polaków z Z. S. R. R. Lecz czy jesteśmy przygotowani psychicznie na włączenie tych braci do społeczności naszej?

Oto wymowny obrazek zaczerpnięty ze „Słowa Polskiego":

„Wrocław. Na parę minut przed odjazdem pociągu z repatriantami śląskimi wpada jak bomba dygnitarz kolejowy.

— Wszyscy zdemobilizowani z Niemiec wysiadać!... — krzyczy. — Gdzie się pchacie jak świnie? Do pospiesznego pociągu? W Niemczech was wozili towarowymi wagonami, a tu się wam do ekspresu zachciewa?

Ślązacy czerwienieją, ale nikt nie odzywa się ani słowem. Znają władzę i są karni. Zresztą to ich pierwsze zetknięcie się z krajem, dla niektórych pierwsze zetknięcie się z Polską.

— Panie — dodaje jeszcze „władza" — toż to same Niemcy, nawet po polsku dobrze nie umieją. Pcha się tego robactwa do Polski coraz więcej..."

Lub znowu inny obrazek z miasta zachodniego:

Sklep spożywczy. Co chwila ktoś wpada po masło. Jakaś zażywna paniusia zirytowana woła: „To wszystko te rusoki zjadają i dla nas nie ma. Po co ich było ze wschodu do nas wpuszczać".

A w mieście, o którym mowa, jest znikomy ułamek procentu repatriantów ze Wschodu. Przytoczyłem te dwa przykłady bardzo charakterystyczne i bardzo bolesne. Nie mówią one o zrastaniu się naszej społeczności polskiej, o tworzeniu nowego Polaka zachodniego.

Ministerstwo Ziem Odzyskanych wydało zarządzenie, nakazujące pociągać do odpowiedzialności karnej tych urzędników państwowych, którzy działać będą na szkodę polskości. Brak jest niestety nakazu pociągania do odpowiedzialności sądowej na równi z szeptaną propagandą tych wszystkich, którzy występują wrogo przeciwko autochtonom i repatriantom, hamując proces zespolenia wewnętrznego kraju. Często ze źle pojętego patriotyzmu, a najczęściej z pobudek egoistycznych rozpowszechniane są plotki o „powrocie niemczyzny" wśród Ślązaków, Kaszubów i Mazurów i poniża się godność ludzką repatriantów ze wschodu.

Wyniki tej podziemnej propagandy są już widoczne. W Opolu Ślązacy prosili o odrębne szkoły polskie, aby dzieci ich nie były narażane na szykany, a repatrianci zamykają się w sobie z uczuciem krzywdy i niechęci do nowego środowiska. Na Ziemiach Zachodnich jest to wyraźne działanie na rzecz interesów niemczyzny. Tylko wróg nasz może cieszyć się z rozdmuchiwania antagonizmów dzielnicowym, kultywowania zaściankowości i wyrządzania krzywdy autochtonom i repatriantom.

Prawdą jest, że Ślązak lub Polak z Syberii mówią źle po polsku, że mają odrębny charakter. Ale złożyły się na to procesy dziejowe Polski. Zasadnicze pierwiastki psychiki polskiej zetknęły się właśnie na Ziemiach Zachodnich i tu powinny przeistoczyć się w nowy współczesny typ Polaka. Jak słusznie zauważa A. Kowalkowski w „Arkonie" — „brawura i entuzjazm cechujące mieszkańców Polski centralnej i wschodniej, w jedności z chłodną rozwagą i ostrożnością, panującą dalej na zachód, mogą złożyć się na tak konieczną nam odwagę cywilną, na umiejętność powzięcia śmiałej, oryginalnej, lecz przemyślanej decyzji. Rys illegalistyczny w charakterze polskim w spotkaniu z pedantycznym podporządkowaniem się literze prawa człowieka zachodniego gotów jest zniknąć, pozostawiając w zamian rozsądne, ludzkie interpretowanie ustaw i zasad życia. Wreszcie skupienie i pracowitość ludności tubylczej obok zawziętych uporczywości innych dzielnic, a przy tym nad wyraz lotnej wyobraźni, w efekcie rozwinie wynalazczość i pomysłowość, której brak odczuwamy".

Trzeba jednak, aby prawdy te były głoszone wszędzie w szkole, na zebraniach publicznych, w rozmowach prywatnych. I większy pożytek oddałyby polskości odczyty poświęcone temu zagadnieniu niż niejedna prelekcja na tematy oderwane, urządzane przez organizacje oświatowe i kulturalne.

Poza dorywczymi artykułami, jak niniejszy na ten temat, nie ma jakiejś planowej akcji w kierunku wykazywania wartości pierwiastków ludności autochtonicznej lub repatrianckiej. Unifikacja psychiczna, o której często się mówi po akademicku, pozostanie dotąd czczym frazesem, dopóki nie upowszechni się zasadniczych wiadomości o Ślązakach, Mazurach, Warmiakach i repatriantach, oraz nie zacznie zwalczać zaściankowości we własnym domu.

H. Barański

Nauczycielstwo awangardą ideologiczną demokracji

Wychowanie młodzieży w duchu demokratycznych ideałów, wyprostowanie charakterów przez umożliwienie jej zrozumienia procesu przemian dziejowych, jakie dokonują się w Polsce i w świecie, uwolnienia od całego bagażu zastarzałych przesądów, uprzedzeń i złudzeń tkwiących w pokoleniu starszym — oto zadania tej bodaj najważniejszej społecznie grupy inteligencji polskiej, jaką stanowi nauczycielstwo. Aby podołać tej misji, musi ono samo skonsolidować się ideologicznie, uświadomić sobie w pełni własną, doniosłą rolę.

Rozważaniom tych zagadnień poświęcony był Wojewódzki Zjazd Oświatowy nauczycieli PPR i PPS w Poznaniu.

Konferencję zagaił poseł Izydorczyk stwierdzając, że nauczycielstwo zarówno w latach zaborczych jak i w okresie międzywojennym stało na czele walki o narodowe i społeczne wyzwolenie. Dziś w wolnej, demokratycznej i ludowej Polsce musi pozostać wierne tym chlubnym tradycjom. — Przewodnictwo obrad objął dr Kuryłowicz, powołując do prezydium wiceministra oświaty Bieńkowskiego, delegata Zarządu Głównego Z. N. P. — Pola, kuratora Biedowicza, prezesa Okręgu Z. N. P. Eisbrennera i szereg działaczy terenowych.

Polska potrzebuje pokoju

Z kolei p. Pol wygłosił obszerny referat, w którym scharakteryzował obecną sytuację międzynarodową. Referent poruszył m. in. problem możliwości nowej wojny. Nie ulega wątpliwości, że z naszego narodowego punktu widzenia kwestia wojny, to kwestia bytu. Dziś nie ma już wojen lokalnych. Walec wojenny na naszych ziemiach to zagłada narodu polskiego. Dlatego w interesie polskiej racji stanu leży bezwzględne utrzymanie pokoju.

Co prawda są na świecie siły, które prą do wojny. Są nimi ośrodki wielkiego kapitału przemysłowego w Stanach Zjednoczonych, które w ten sposób chcą uniknąć grożącego im kryzysu gospodarczego. Wojna jednak wymaga obiektywnych warunków, wśród których najważniejszym jest psychiczne nastawienie mas do wojny, a to nastawienie jest wszędzie przeciwne wojnie. Kapitał amerykański zdaje sobie z tego sprawę i dlatego pod przykrywką pięknych haseł o pomocy w odbudowie itd., dąży do podporządkowania sobie nowych rynków zbytu. Jak jednak ta pomoc wygląda w praktyce tego najlepszym dowodem jest Grecja. Plan Marshalla jest jednym z ogniw polityki podtrzymania dobrej konjunktury w Stanach i ratowania zainwestowanych kapitałów przez całkowite uzależnienie polityczne i gospodarcze Europy.

Na nowym etapie

Jako następny mówca przemówił wiceminister oświaty Bieńkowski. Stwierdził on, iż przewrót społeczny, jaki dokonał się w Polsce, odbył się bezkrwawo ale nie bez walki. W pierwszym etapie była to walka zbrojna z ludźmi podziemia, finansowanymi przez reakcję rodzimą i zagraniczną, głównie za pośrednictwem agentów obcego wywiadu. Ten etap jest już właściwie zakończony. Wybory były przypieczętowaniem klęski wstecznictwa.

Walka jednak toczy się nadal. Najważniejszym jej odcinkiem jest obecnie front gospodarczy, decydujący o dniu dzisiejszym i o jutrze. Zrealizowanie planu trzyletniego oznaczać będzie pełne zwycięstwo nad wrogami demokracji. Do tego celu musimy dążyć przez nasilenie wysiłków i zwiększeniem produkcji, a więc w pierwszym rzędzie przez wzmożoną wydajność pracy, przez racjonalizację produkcji, usuwanie marnotrawstwa. — Sprawa wydajności łączy się ściśle ze sprawą płac. Dawno już skończył się okres panowania maszyny drukarskiej bijącej banknoty, dziś każdą podwyżkę płac trzeba wygospodarować.

Dalszym niezmiernie ważnym odcinkiem walki o utrwalenie demokracji w Polsce, to front ideowo kulturalny. Mówca przeprowadza wnikliwą analizę nastrojów, panujących wśród inteligencji polskiej i stwierdza, że inteligent, często niezdecydowany, często nawet pozostający pod wpływami londyńskiej emigracji i jej mikołajczykowskiej ekspozytury w ciągu dwudziestolecia istnienia niepodległego państwa pozostawał pod obuchem rzeczywistości i przekonywał się, że droga wskazywana mu przez reakcję prowadzi do ślepego zaułka. Dokonał się głęboki proces psychiczny: nie wszędzie jeszcze istnieje pełna wiara w skuteczność drogi, wytyczanej przez demokrację polską ale wszędzie już panuje świadomość, że trzeba porzucić drogę wytyczoną przez wstecznictwo.

Przemiany psychiczne wymagają długiego okresu czasu, wymagają ludzi, którzy nimi kierują. Nauczycielstwo ma tu wspaniałe tradycje i osiągnięcia. Ono wysunęło postulat powszechności oświaty, ono przeciwstawiało się wciągnięciu systemu nauczania w służbę sanacji. — Dezorientacja pojęć, spowodowana okresem okupacyjnym i trudnością uchwycenia perspektyw rozwojowych Polski sprawiła, że pierwszy zjazd nauczycielstwa w Bytomiu nie nawiązał do przedwojennych tradycyj postępu. Dzisiejsza sytuacja na odcinku nauczycielstwa jest jednak zupełnie inna. Nie ma już tego ośrodka, który zjazd bytomski organizował. Nauczyciele-demokraci tworzą już potężną armię, rozumiejącą sens wydarzeń. Ciąży na nich odpowiedzialność za utrzymanie takiej linii, która będzie pożyteczna dla kultury polskiej i postępu.

Nad referatami wywiązała się obszerna dyskusja, w której wysuwano konieczność zacieśnienia opieki nad młodzieżą, współpracy z radami rodzicielskimi, przystosowania programów szkolnych do nowej rzeczywistości tudzież szereg spraw organizacyjnych. Przemawiali pp. Ginter, Suchański, Eisbrenner, dr Jachimek, mgr Jarossy, Pachtowa i inni.

Obrady zakończono odśpiewaniem hymnów robotniczych.

J.

„Ślubujemy nadal krzewić pieśń polską"

Z Jubileuszowego Zjazdu Wlkp. Związku Śpiewaczego

(c) Przy udziale 4 tys. śpiewaków z terenu Wielkopolski, wielu delegacyj Zw. Śpiewaczych z całego kraju i licznie przybyłego społeczeństwa odbył się w dniu wczorajszym w Poznaniu w Hali Targów Jubileuszowy Zjazd Wlkp. Związku Śpiewaczego, połączony z obchodem 55-lecia istnienia Związku. Spośród przedstawicieli władz i zainteresowanych organizacyj wzięli w Zjeździe udział: **delegat Min. Kultury i Sztuki p. Rudziński — dyr. Departamentu Muzyki, dr A. Ponikowski — prezes Rady Naczelnej Śpiewactwa Polskiego, pp. Chomiński i Gołębiowski — przedstawiciele Centralnego Instytutu Kultury, mgr Wroński — delegat CKZZ, prezes Zw. Muzyków p. Swatoń, dr Szeligowski — dyrektor Filharmonii Robotniczej p. Aniszczenko — przedstawiciel poznańskich władz wojewódzkich oraz delegacja Związków Śpiewaczych ze Śląska z prezesem mgr. Ligęzą, wiceprezesem Dziembą i generalnym sekretarzem Fojcikiem na czele. Główny protektor Zjazdu premier Rządu R. P. J. Cyrankiewicz, nadesłał telegram gratulacyjny, tłumacząc w nim równocześnie swoją nieobecność spowodowaną nawałem zajęć państwowych.**

Zjazd zainaugurowano uroczystą mszą św. odprawioną w Hali Wystawowej przez **ks. dyr. Mizgalskiego** — prezesa Zw. Chórów Kościelnych Archidiecezji Poznańskiej, w czasie której śpiewały połączone chóry męskie i mieszane I Okręgu Poznańskiego pod dyr. **prof. E. Maćkowiaka.**

Punktualnie o godz. 12.05 rozpoczęła się w Hali Targów, transmitowana na wszystkie rozgłośnie Polskiego Radia, **akademia-koncert**, którą zagaił **p. W. Dorożała — prezes Wlkp. Zw. Śpiewaczego.** Mówca przywitał na wstępie wszystkich obecnych przedstawicieli władz i członków Związku, po czym nakreślił rys historyczny Wlkp. Zw. Śpiewaczego. Prelegent uwypuklił rolę śpiewactwa wielkopolskiego w okresie zmagań narodu polskiego z niemczyzną oraz podkreślił wyniki osiągnięte na przestrzeni dwudziestolecia działalności Związku po drugiej wojnie światowej.

Omawiając cel zjazdu, mówca stwierdził: **„Zjazd jubileuszowy zwołano po to, by wykazać naszą pracę na polu krzewienia pieśni polskiej i podkreślić kolosalny wkład śpiewactwa w dziedzinie kulturalnej i duchowej odbudowy naszej Ojczyzny w okresie powojennym. Równocześnie mamy wytyczyć sobie dalsze linie rozwojowe".**

Ponadto p. Dorożała złożył należyty hołd wszystkim tym, którzy na przestrzeni 50-ciu lat istnienia Związku, przyczynili się do jego rozwoju, oraz wyraził zadowolenie z zainteresowania czynników rządowych wojewódzkich i miejskich sprawami kultury muzycznej. **Na zakończenie wniósł p. Dorożała okrzyk na cześć Rzeczypospolitej Polskiej, Prezydenta R.P. oraz Rządu.**

Z kolei zabrał głos p. Rudziński — delegat Ministerstwa Kultury i Sztuki, który złożył pod adresem Wlkp. Związku Śpiewaczego życzenia dalszego pomyślnego rozwoju i owocnej pracy na niwie krzewienia pieśni polskich.

W części artystycznej wystąpiły chóry męskie i mieszane, soliści — Fr. Arno, Cz. Kozak i K. Urbanowicz oraz orkiestra Filharmonii Poznańskiej, które wykonały „Balladę o Florianie Szarym" St. Moniuszki i „Koń Światowida" St. Poradowskiego. Zespołem dyrygowali profesorowie St. Kwaśnik i K. Broniewski. Zgromadzeni goście, śpiewacy i publiczność zgotowali szczególnie **spontaniczną owację p. St. Poradowskiemu,** kompozytorowi utworu „Koń Światowida".

W przerwie przemówił p. **dr A. Ponikowski** — prezes R. N. Śpiew. Polskiego, który położył szczególny nacisk na pozytywną działalność Wlkp. Zw. Śpiewaczego w okresie zmagań ludu wielkopolskiego z germańskim najeźdźcą. W imieniu całego śpiewactwa polskiego, złożył mówca Związkowi Wielkopolskiemu hołd i wyrazy uznania, za pracę na niwie muzycznej.

W godzinach popołudniowych odbyły się zawody chórów II i III kategorii, w których wzięło udział ponad 50 zespołów. Zjazd zamknięto ogłoszeniem wyników konkursu chórów.

Francja rokuje ze Związkiem Radzieckim o dostawę zbóż

PARYŻ (PAP).

W piątek rzecznik ministerstwa spraw zagranicznych potwierdził oficjalnie wiadomość, że Francja prowadzi ze Związkiem Radzieckim rokowania w sprawie zakupu większej ilości zboża.

Zaznaczył on, że w sprawie dostaw zboża Francja zwróciła się do Związku Radzieckiego i Argentyny, nie otrzymała jednak dotąd odpowiedzi. Według niepotwierdzonych pogłosek, Francja pragnie otrzymać ze Związku Radzieckiego półtora miliona ton zboża.

Protest Norwegii przeciw powiększeniu niemieckiej floty rybackiej

OSLO (API)

Norweskie ministerstwo spraw zagranicznych podało do wiadomości, że Norwegia wysłała do czterech mocarstw protest przeciwko decyzji zwiększenia niemieckiej floty rybackiej. Nota norweska zwraca uwagę, że niemiecka flota rybacka nie powinna zostać zwiększona przed powzięciem decyzji w sprawie przyszłego udziału Niemiec w połowach dalekomorskich.

Ostatni transport Polaków z Jugosławii odszedł

W dniu 18 bm. odszedł z Jugosławii ostatni transport repatriantów polskich. Liczy on 162 repatriantów, którzy wracają do kraju z całym swym dobytkiem. Do granicy transport odprowadził konsul polski w Belgradzie Kazimierz Krukowski, od granicy towarzyszyć mu będzie specjalny delegat pełnomocnika rządu do spraw repatriacji.

Nareszcie! Niemcom wstęp wzbroniony

LONDYN (p. r.).

Władze brytyjskie zakazały wstępu policji niemieckiej na tereny obozów dla Polaków w Niemczech bez specjalnego zezwolenia okupacyjnych władz wojskowych angielskich.

Amerykańscy rzeczoznawcy w Chinach

MOSKWA (PAP).

Jak donosi agencja TASS, powołując się na wychodzący w Nankinie dziennik „Chengpao" grupa ekspertów amerykańskich przystąpiła w dniu 11 września do pracy w różnych departamentach chińskiego ministerstwa Obrony Narodowej.

Dziennik stwierdza dalej, że od Bożego Narodzenia rzeczoznawcy amerykańscy szkolić będą wojska Kuomintangu na Formozie.

Zgon La Guardii

NOWY JORK.

W Nowym Jorku zmarł były burmistrz Nowego Jorku i b. dyrektor UNRRY, La Guardia.

„Całkowita wolność" dla Cejlonu

LONDYN (PAP).

Jak donosi agencja Reutera, wiceprezes Rady Ministrów Don S. Senanyake zakomunikował na posiedzeniu gabinetu w Colombo, że Cejlon, podobnie jak inne dominia brytyjskie, uzyska „całkowitą wolność" w lutym 1948 r.

T. GRZEBIENIOWSKI

A PRIMAR OF EVERYDAY ENGLISH

CZYTELNIK

Stron 271

zł 550

W 9-294

W niepodzielnym władaniu

W dniu 18 bm. odbyło się w Ministerstwie Żeglugi uroczyste podpisanie umowy o przekazaniu przez władze radzieckie całości portu szczecińskiego w ręce polskie. Uroczystość ta zbiega się w czasie z zakończonym przed kilkoma dniami III Zjazdem Przemysłowym Ziem Odzyskanych, na którym przedstawiciele Rządu zakomunikowali oficjalnie o tym, że odbudowa i rozbudowa portu w Szczecinie, oraz jego zaplecza została postawiona na pierwszym planie, że należy ona do prac, które zostaną zrealizowane w czasie najbliższym.

Przekazanie portu w ręce polskie świadczy niewątpliwie o normalizacji stosunków w tej części Europy, w której żyjemy. Fakt że praca narodów Europy Wschodniej i Środkowej, pomimo bolesnych zniszczeń wojennych daje bardziej widoczne niż gdzieindziej konkretne wyniki, dzieje się dlatego, że od pierwszej chwili została ona oparta na wzajemnym zaufaniu, scementowanym braterstwem broni, wspólnie przelaną krwią w walce z hitlerowskim najazdem. Może dlatego, że narody te, bardziej niż inne, poznały i zrozumiały, że jedynie harmonijna współpraca, może je ochronić w przyszłości od odrodzenia się germańskiego imperializmu.

Odrodzony, odbudowany, tętniący życiem polski Szczecin będzie poważnym wkładem w dzieło europejskiego pokoju. Służyć on będzie nie tylko Polsce, rozwojowi naszego handlu zagranicznego i wzrastającemu z roku na rok eksportowi śląskiego węgla. Stanie się wielką bazą tranzytową dla całej Europy środkowej, dla Czechosłowacji, Austrii, Węgier, Rumunii, Jugosławii, Bułgarii, najbliższą dogodną drogą do państw skandynawskich, do Anglii, czy nawet za ocean. Stanie się podnietą dla dalszego rozwoju życia gospodarczego tych państw, jeszcze jednym ogniwem w ich tak cennej dla całej Europy współpracy.

Szczecin w niepodzielnym władaniu polskim ma swoją głęboką i polityczną wymowę. Mówi nam o zdecydowanej woli Związku Radzieckiego podtrzymania swym autorytetem granic Polski na Odrze i Nysie. granic, zwłaszcza, jeśli chodzi o Szczecin i Pomorze Zachodnie niezbyt mile widzianych przez niektórych polityków Zachodu. Mówi również o zaufaniu, jakie żywi nasz wschodni sojusznik do polskiego sprzymierzeńca, bo trudno zaprzeczyć, że Szczecin i węzeł szczeciński stanowi jedno z istotnych połączeń strefy okupacyjnej radzieckiej ze Związkiem. Stwierdza wyraźnie raz jeszcze, ponad wszelką wątpliwość, że Ziemie Odzyskane, a wraz z nimi i niepodzielnie znajdujący się w rękach polskich Szczecin są faktem nieodwracalnym i że każdy, kto usiłowałby fakt ten podważyć, naraziłby się na daremny trud.

Wiadomość o przejęciu przez władze polskie portu szczecińskiego opinia publiczna w Polsce przyjmuje z rzetelnym zadowoleniem. Orientujemy się dokładnie, że nakłada to na naród polski obowiązek zdobycia się na jeszcze jeden wielki wysiłek pracy, podjętej z myślą nie tylko o dniu dzisiejszym, ale i o przyszłości, o utrwalenie podstaw gospodarczych naszego bytu, wysiłek, z którego korzystać będą również i inne, zaprzyjaźnione z nami narody. Któż z nas wątpi, że będzie on uwieńczony, podobnie, jak tyle innych zadań, podejmowanych w odbudowującej się Polsce, całkowitym powodzeniem.

St. Kn.

Wędrówki po Ziemiach Odzyskanych

Jerozolima Śląska - Wambierzyce

Odległa od Kudowy 24 km, a od Kłodzka 18 km wieś Wambierzyce słynie z przepięknej świątyni, zbudowanej w miejscu, gdzie według podania spisanego w XV wieku szlachcic z Raszewa (Czech) w czasie polowania miał widzenie. Ukazała mu się Matka Boska, trzymając w lewej ręce kulę ziemską, a w prawej Dziecię Jezus, które trzymało w rączce gołąbka. Rycerz uwiecznił to widzenie w rzeźbie, umieszczając posążek na lipie w tym samym miejscu. Był to rok 1212.

Cudowne uzdrowienie

Wkrótce po okolicy rozeszła się wieść o cudzie odzyskania wzroku przez ociemniałego Jana z Raszewa. To stało się przyczyną, że do posążka Matki Bożej zaczęli garnąć się liczni pielgrzymi.

W r. 1253, dzięki staraniom króla czeskiego Ottokara II osiedlili się tu osadnicy niemieccy z Miśni i Turyngii, zakładając wieś Albertivilla, od imienia Alberta, syna margrafa z Miśni. Z biegiem czasu nazwa wsi uległa zmianie na Albendorf.

4 kościoły, kalwaria

Z inicjatywy właściciela tej okolicy Ludwika Pannoweca wybudowano w r. 1263 kościołek z drzewa, poświęcony przez biskupa z Ołomuńca pod wezwaniem Nawiedzenia Matki Bożej. Godnym zanotowania jest fakt, że wiarę na tej ziemi zaszczepił św. Wojciech oraz, że jeden z Pannoweców brał czynny udział w bitwie pod Grunwaldem przeciw Krzyżakom.

W r. 1512 w miejsce drewnianego kościółka postawiono świątynię z kamienia w stylu wczesnego renesansu. Od r. 1686 do 1708 z fundacji nowego właściciela Wambierzyc i pobliskiego zamku w Raszewie, Paschazjusza Osterberga wybudowano tutaj monumentalną Kalwarię oraz w 1695 r. trzecią z kolei świątynię trzynawową na wzór świątyni jerozolimskiej. Od tego też czasu Wambierzyce zaczęto nazywać Jerozolimą Kłodzką, a potem Śląska.

Dotychczasowe kościoły były za małe albo z lichego budulca, skutkiem czego w r. 1716 następny właściciel Wambierzyc Götzen funduje czwartą, a zarazem dzisiejszą świątynię. Jest to wspaniały zabytek z cechami epoki przejściowej między renesansem a barokiem. Oryginalna kopuła z dwoma wieżyczkami, fasada kościoła przedzielona na dwie części galerią, ozdobiona posągami Apostołów tworzą kompozycję niebiańskiego piękna. W zestawieniu z przyległą prawie bezpośrednio wsią kościół stanowi obraz róży wśród kolców.

Bazylika

Po 33 stopniach wchodzi się do świątyni. Wejście główne znajduje się z przeciwnej strony, dokąd dochodzi się krużgankami otaczającymi nawę kościoła. W krużgankach w kilkudziesięciu kaplicach przedstawione są sceny z życia Chrystusa, na ścianach krużganków zawieszone liczne wota dziękczynne. Do połowy XVIII w. zanotowano 10 cudów i 17 000 łask, które zaczęto spisywać od 1666 r.

Wnętrze świątyni ma kształt ośmiokąta o długości 20 m i wysokości 24 m. Szczególną uwagę zwraca piękna ambona w stylu barokowym. Dwa boczne ołtarze przedstawiają św. Jana Nepomucena z figurami św. Wacława i św. Wita oraz św. Walentego z figurami świętych lekarzy arabskich Kosmy i Damiana. Ołtarze i ambona są dziełem wiedeńczyka, Flackera. Na sklepieniu odmalowana jest scena Nawiedzenia Najśw. Marii Panny, pamiątkę którego kościół czci głównym odpustem w dniu 2 lipca. Nawę główną od kaplicy oddziela żelazna brama.

Najwspanialszą częścią świątyni jest kaplica Matki Bożej. Na środku kaplicy piękny ołtarz barokowy o 8 filarach, zdobiony umieszczoną nad tabernakulum cudami słynącą statuetkę Matki Bożej, tę samą, którą w XIII w. umieścił rycerz na lipie, kieruje oczy wiernych ku sobie, upaja przedziwnym blaskiem i urokiem.

Jerozolima Śląska posiada 92 kaplice rozmieszczone częściowo w kościele i na Kalwarii, gdzie m. in. znajduje się grób Chrystusa, dokładna kopia (jedyna w Europie) grobu jerozolimskiego z cząstką kamienia — relikwii.

Ojciec św. Pius XI podniósł w r. 1936 świątynię do godności Bazyliki, która obecnie podlega diecezji wrocławskiej i pozostaje pod opieką OO. Jezuitów.

Wrociliśmy na swoje ziemie

Według opowiadań tutejszej ludności, przed wojną wśród Niemców utrzymywała się ustna historia, że Polacy tutaj przyjdą i będą czcić Najśw. Marię Pannę. A Polacy nie to, że „przyszli", lecz wrócili na swe ziemie, ziemie Chrobrych, Krzywoustych i Śmiałych. Wambierzyce liczyły w dniu 1 stycznia 1947 r. 615 Polaków, 43 Czechów i około 40 Niemców.

Ktokolwiek odwiedzi Jerozolimę Śląską wyniesie przekonanie, że jest to druga polska Częstochowa, nowe miejsce czci i kultu Najśw. Marii Panny.

Witold Jóźwiak

Odra i Szczecin odzyskują swe właściwe znaczenie

Echa III Zjazdu Przemysłowego Ziem Odzyskanych w Szczecinie rozbrzmiewają jeszcze w prasie całego kraju. Bez względu na różnice kierunków politycznych — prasa na ogół dodatnio ocenia wyniki dotychczasowe, uzyskane przez przemysł polski na tych terenach, zaś opinia polska z zadowoleniem przyjmuje do wiadomości urzędowe zapowiedzi wielkich inwestycji gospodarczych.

W związku z tym należy dokonać cze oś w rodzaju bilansu działalności przemysłowo-gospodaarczej na Ziemiach Odzyskanych i wyciągnąć z niego właściwe wnioski.

Trzy kolejne zjazdy doroczne, jeśli chodzi o plany i prace, przedstawiają się następująco: w 1945 r. (we Wrocławiu i Jeleniej Górze) zapowiedziano w związku z odrodzeniem gospodarczym Z. O. coś w rodzaju „próby generalnej", obliczonej na roczną pracę prowizoryczną, mającą na celu z jednej strony uruchomienie jak najszybsze tych wszystkich zakładów produkcyjnych, które można było uruchomić, oraz po drugie — wydostanie odpowiedniego kapitału obrotowego, niezbędnego do pracy pionierskiej. W roku 1946 (we Wrocławiu) publicznie na zasadzie ścisłych danych bilansowych stwierdzono, że prowizoryczny plan pracy na okres od września 1945 r. do połowy października 1946 roku stał pod znakiem nie tylko wypełnienia, lecz i znacznego przekroczenia powziętych zamierzeń. Na zjeździe tym po raz pierwszy dokonano próby normalnego rocznego planowania, uzgodnionego już z planowaniem gospodarczo-przemysłowym dla całej Polski; — w roku 1947 (w Szczecinie) ujawniono, iż planowanie i za ten okres czasu udało się całkowicie.

Jak widać z powyższego, czynniki gospodarczo-przemysłowe (również zaś i inne w naszej administracji państwowej na Z. O.) dopełniły przyrzeczeń i zapewniły dalszy rozwój planowej gospodarki przemysłowej oraz przemysłowo-rolnej na tych terenach.

Jednym z zasadniczych wyników dodatnich III Zjazdu Przemysłowego Z. O. jest zapowiedź dalszej stabilizacji i inwestycyj gospodarczych, a mianowicie: 1. po raz pierwszy oficjalnie włączono te tereny, według zapowiedzi ob. min. Minca, do gospodarki długodystansowej, jeśli chodzi o planowanie, 2. postanowiono odrębnie, stosownie do zdolności gospodarczych, traktować trzy oddzielne połacie tych ziem, tj. Dolny Śląsk, Pomorze Zachodnie wraz z Ziemią Lubuską, oraz Mazury. Wymienione tereny posiadają każdy — indywidualne oblicze, zaś role przypadające im w ogólnym dziele gospodarczego odrodzenia państwa muszą być wypełniane w sposób różny.

Najbardziej efektowną częścią zapowiedzi, uczynionych przez ob. ministra H. Minca, i z taką radością powitaną przez powszechną opinię Polski, jest oświadczenie w sprawach dotyczących Szczecina jako portu, Szczecina jako miasta i wreszcie całości Pomorza Zachodniego wraz z Ziemią Lubuską.

Treść obietnic jest znana. Praktyka życiowa dowodzi, iż cokolwiek bądź zapowiedział resort przemysłowo-gospodarczy, było dotychczas spełnione! Dlatego też wraz ze wszystkimi należy się cieszyć z zapowiedzi odbudowy portu szczecińskiego, odbudowy kombinatu przemysłowego, położonego u jego brzegów, wreszcie z możliwości odbudowy samego miasta. Jednocześnie trzeba docenić zapowiedź wyraźnego określenia roli tej całej części Polski Odzyskanej, jeśli chodzi o wszczęcie na niej długodystansowej pracy zmierzającej do zamieniania tych terenów na przestrzenie przemysłowo-rolnicze. Cieszyć się także należy z ustalenia roli Mazurów — połączenia na nich wzorowej gospodarki przemysłowo-rolnej, z odbudową tak wielkiego kombinatu metalowego, jakim mają się stać zakłady w Elblągu.

To wszystko jednak nie miałoby jeszcze dostatecznego wyrazu, gdyby nie było połączone z faktem, bodaj najważniejszym, w naszym życiu gospodarczym na Z. O., a mianowicie — ścisłym złączeniem odbudowy portu szczecińskiego z odbudową jego naturalnej linii wodnej łączącej całość zaplecza tego portu przy pomocy rzeki Odry z wylotem na morze. Historycznie — wracamy do właściwej roli Odry i portu szczecińskiego, jako głównego konglomeratu komunikacji wodnej z morską, jeśli chodzi o ekspansję gospodarczą nie tylko całej Polski, lecz znacznej części bratnich nam organizmów gospodarczych państw słowiańskich — przez Bałtyk, przez Skagerak i Kategat — w szeroki świat — nie tylko europejski.

Julian Podoski

Uzdrowić politykę kredytową w spółdzielczości

Postępy odbudowy gospodarczej kraju, oraz wzrost produkcji przemysłowej i rolnej, postawiły przed aparatem handlowym nowe zadania w dziedzinie obrotu towarowego między wsią i miastem. Chodzi z jednej strony o to, aby coraz bardziej wzrastająca masa produkcji przemysłowej dostała się do konsumenta wiejskiego z pominięciem zbędnych ogniw, podnoszących cenę towaru, z drugiej zaś strony — o należyte zorganizowanie zakupu żywności i wszelkiego rodzaju surowca od chłopa.

Ze względu na słabość aparatu handlowego, dotychczasowego stanu rzeczy na tym odcinku nie można uznać za zadawalający. Bardzo poważne zadanie w tej dziedzinie ma do spełnienia spółdzielczość, zwłaszcza zaś dolne jej ogniwa. Ostatnie miesiące wykazały poważne sukcesy spółdzielni wiejskich w zakresie skupu zboża, dokonywanego na zlecenie Funduszu Aprowizacyjnego. Korzystne zmiany dały się zauważyć także i w innych gałęziach handlu spółdzielczego. Tym niemniej jednak praca aparatu spółdzielczego na odcinku wiejskim wskazuje poważne braki, hamujące rozwój obrotów ze szkodą zarówno dla wsi, jak i dla miasta. Obok słabości organizacyjnej, znajdującej wyraz w braku rzutkości i sprężystości, główną przeszkodą na drodze do rozwoju znacznej części dołowych spółdzielni wiejskich stanowi ich trudna sytuacja finansowa, która sprawia, że w wielu wypadkach nie mogą one dokonywać nawet najbardziej elementarnych tranzakcyj handlowych. Znane są wypadki, że niektórym spółdzielniom brak było środków na zakup nawozów, czy nawet soli. Uzdrowienie finansów spółdzielczych wymaga, prócz pociągnięć wewnątrz spółdzielni, również odpowiedniej polityki kredytowej ze strony centralnych organizacyj spółdzielczych.

Dotychczasowa praktyka, niestety, wykazuje fakty niezrozumienia całej doniosłości tej sprawy. Charakterystyczne są, na przykład, przypadki zadłużenia Związku Jajczarsko-Mleczarskiego „Społem" wobec terenowych mleczarni. Zadłużenie to, sięgające wielomilionowych sum, postawiło mleczarnie w trudnym położeniu finansowym, a w rezultacie osłabiło planowe dostawy masła mleczarskiego dla miasta.

W chwili obecnej, przy nieuniknionych trudnościach kredytowych, obroty między wsią i miastem powinny być w pierwszym rzędzie kredytowane przez Centrale „Społem". Dla uzasadnienia potrzeb tego obrotu muszą się znaleźć odpowiednie kredyty wbrew wszelkim oporom biurokratycznym. W przeciwnym bowiem razie słabe finansowo spółdzielnie wiejskie nie potrafią wywiązać się z powierzonych im zadań.

Załatwienie tej sprawy należy do kompetencji zarówno władz państwowych, jak i spółdzielczości. Specjalna pomoc powinna być okazana najsłabszym finansowo spółdzielniom, które bez tej pomocy są skazane na wegetację. Wreszcie niemałe znaczenie dla poprawy sytuacji finansowej spółdzielczości w najniższych jej ogniwach posiada likwidacja wszelkiego rodzaju przerostów administracyjnych, oraz nieuzasadnionych kosztów handlowych. Zjawisko takie występuje niestety w wielu spółdzielniach.

W chwili, gdy zadania spółdzielczości dołowej wzrosły w tak znacznym stopniu, uzdrowienie sytuacji finansowej staje się rzeczą pierwszorzędnej wagi.

Strum.

P. GOJAWICZYŃSKA

KRATA

CZYTELNIK

STRON 224

zł 400

W 9-292

Jak należy przeciwdziałać epidemii paraliżu dziecięcego

Lekarze prowadzą energiczną akcję celem zwalczenia rozszerzającej się z groźną szybkością epidemii paraliżu dziecięcego. Istnieją projekty zorganizowania tej akcji w skali ogólnoświatowej, ale to plany długofalowe, tymczasem potrzeba natychmiastowych wskazówek, jak uchronić dzieci od tego strasznego cierpienia.

Oto, jak się przedstawia ogólny szkic przebiegu choroby i jak można jej przeciwdziałać.

Lekarze rozróżniają dwie zasadnicze formy paraliżu dziecięcego: zapalenie mlecza pacierzowego (poliomyelitis) i zapalenie mózgu (polioencephalitis).

Choroba ta atakuje najczęściej dzieci najmłodsze, od pierwszego, do piątego roku życia. Dzieci dwu i trzyletnie cierpią najbardziej i największe grozi im niebezpieczeństwo. Trudność leczenia spotęgowana jest tym bardziej jeszcze, że polioencephalitis rozszerza się tak łatwo, jak np. odra i koklusz. W pierwszych stadiach jest niezmiernie trudna do rozpoznania i lekarze często stawiają fałszywą diagnozę.

Statystyka angielska wykazuje, że połowa tych, którzy przeszli przez polio, wróciła do zdrowia. Z pozostałych — część została tylko lekko sparaliżowana, część zaś została dotknięta bezwładem do końca życia, a 5% zmarło.

Aby zapobiec rozszerzaniu się epidemii lekarze zalecają przestrzeganie następujących wskazówek:

1) Należy unikać przebywania w tłumie, ponieważ przez kaszel, lub kichanie osób chorych zarazek polio przenoszony bywa na osoby zdrowe, które nie zdają sobie nawet sprawy z tego, że są zarażeni i spokojnie obcują ze zdrowymi.

2) Z pedantyczną starannością należy przestrzegać czystości.

3) Walczyć nieubłaganie z muchami, ponieważ one to właśnie najczęściej roznoszą zarazki.

4) Gotować mleko, jeżeli nie jest pasteuryzowane.

Amerykanie wydali już miliony dolarów na dokładne zbadanie całego problemu, a jednakże mimo największych wysiłków nie udało się jeszcze wyprodukować naprawdę skutecznej szczepionki przeciwko tej strasznej chorobie.

Niezmierna ruchliwość zarazków zmusza do specjalnej ostrożności nawet w stosunku do lekarzy, którzy powinni być wciąż poddawani dokładnym badaniom przez państwowy urząd zdrowia.

Teraz jednak, wobec zbliżającej się jesieni jest nadzieja, że niebezpieczeństwo epidemii straci na sile, ponieważ paraliż dziecięcy należy do chorób, które przede wszystkim rozwijają się podczas lata.

KRONIKA GNIEŹNIEŃSKA

Adres redakcji i administracji: Dąbrówki 1. Tel. 19-22.

— **Dyżury lekarzy i aptek:** nocny 22 bm. dr Pozerski, ul. Jasna 14a. Apteka św. Wojciecha, ul. Stalina 12.

— **Repertuar kin: Apollo** — „Droga do nieba" prod. szwedzkiej; **Polonia** — „Biały kieł" prod. rosyjskiej.

— **Konferencja o zagadnieniach prawnych,** dotyczących wymiaru sprawiedliwości z udziałem przedstawicieli organizacyj i społeczeństwa odbędzie się dziś, 22 bm. o goz. 17 w gmachu Sądu Okręgowego w Gnieźnie (parter, pokój nr 4).

— **Zebranie Komitetu Likwidacyjnego** festynu ludowego, urządzonego przez PCK, odbędzie się dziś, 22 bm. o godz. 18.15 w lokalu własnym przy ul. Sienkiewicza 28 (II ptr.).

CZARNKÓW

— **Wydział Zamiejscowy** Sądu Okręgowego w Trzciance, na sesji wyjazdowej w Czarnkowie, wydał na rozprawach toczących się w postępowaniu doraźnym — następujące wyroki:

Niemiec Riemmer z Miłkowa, otrzymał karę 10 lat więzienia, za przynależność do niemieckich oddziałów SA i znęcanie się nad Polakami. Volksdeutsch Bugaj, urzędnik SS-Arbeitsstab, za współpracę z Niemcami i zbyt gorliwą pomoc przy wysiedlaniu Polaków, otrzymał karę 9 miesięcy więzienia. Irena Wojciechowska z Kwiejc, za współpracę z okupantem, została ukarana 1 rokiem więzienia. Jan Bittner, kierownik Banku „Społem" w Czarnkowie i Józef Ratajczak, ukarani zostali — pierwszy: 3 mies. aresztu i 30 tys. zł grzywny, drugi — 3 mies. aresztu i 20 tys. zł grzywny — za podpisanie wniosków do VD. Od zarzutu współpracy z okupantem, z braku dostatecznych dowodów, obaj zostali uwolnieni.

Również były wójt z Lubasza, Franciszek Ryżek, został uniewinniony od zarzutu szerzenia plotek, podkopujących obecny ustrój.

— **Liga Morska** zwołała swe pierwsze, inauguracyjne zebranie, wyłaniając spośród 60 członków następujący zarząd: prezes koła — p. Słodowy Antoni, I wiceprezes — p. sędzia Straszewski, sekretarz — p. Krygier Maksymilian i skarbnik — p. Zdun.

— **Wyścig motocyklowy.** W niedzielę, dnia 7 bm. Motoklub „Unia" — Oddział w Czarnkowie, urządził wyścig terenowy na przestrzeni około 25 km. Sekcja ta, bardzo liczna i ruchliwa, posiada w swym gronie kilku zdolnych kierowców, posiadających wybitną żyłkę sportową. W półfinałach zwyciężyli w poszczególnych kategoriach maszyn, następujący kierowcy: w 125 ccm — Derek Stanisław na DKW, w 200 ccm — Kolasa Marceli na DKW, w 350 ccm — Rusin Piotr na DKW i w 500 ccm — Polus Paweł na BMW. W finałach I miejsce zajął Polus Paweł na BMW. W jeździe zręczności I miejsce zajął Chwarścianek Stanisław, a nagrodę dla najmłodszego uczestnika wyścigu, przyznano 17-letniemu, zdolnemu kierowcy Kolasie Marcelemu. (S)

MIĘDZYCHÓD

— **Współpraca PPR i PPS w Sierakowie.** Od dłuższego czasu kiełkowała na tutejszym terenie myśl, by zacieśnić współpracę pomiędzy wspomnianymi partiami politycznymi. Dążono do urządzenia wspólnych zebrań miesięcznych. W dniu 31. VIII. br. zapadła na posiedzeniu aktywów obu partyj uchwała, która zrealizowana została w dniu 6. IX. br. Tegoż dnia odbyło się wspólne zebranie członków obu bratnich partyj, na które przybyli sekretarz powiatowy PPR Władysław Sowiński oraz sekretarz powiatowy PPS Edward Talarek.

W swych przemówieniach wyrazili obaj sekretarze szczerą radość, że cel, do którego od dawna zmierzali, został zrealizowany, tym bardziej, że obie organizacje mają jeden szczytny cel: dźwigania Polski z gruzów i zapewnienia jej świetnej przyszłości. Zapowiedziano, iż Zarządy Partyj wyeliminują ze swych szeregów tych członków, którzy swym postępowaniem starać się będą niweczyć współpracę międzypartyjną. W dyskusji, która się wywiązała, ustosunkowali się mówcy pozytywnie do zamierzeń zarządu i wyrazili zadowolenie z zacieśnienia się więzów współpracy. Odśpiewaniem „Roty" zebranie zakończono. (wr.)

Z bochenkiem chleba w ręce

młoda para przystąpiła do ołtarza

Wszystkich toruńczyków, a zwłaszcza torunianki niewątpliwie zainteresuje fakt, iż w kościele św. Jakuba w Londynie odbył się ślub 23-letniej torunianki Heleny Osińskiej z obywatelem angielskim Johnem Thompsonem, b. jeńcem wojennym.

W czasie obrzędu ślubnego trzymała panna młoda w ręce chleb, który kupiła jadąc karetką do kościoła.

Poślubieni wyjaśnili zebranym w kościele, iż bochenek ten ma znaczenie symboliczne poświęcone dramatycznemu momentowi z ich życia w okresie, gdy byli jeszcze narzeczonymi.

John Thompson od początku wojny służył w armii angielskiej. Pod Dunkierką dostał się do niewoli niemieckiej, potem wraz z grupą innych jeńców został wysłany na roboty rolne do Prus Wschodnich. W czasie świąt wielkanocnych 1942 r. poznał p. Osińską, która wywieziona na roboty pracowała u „gbura", będącego najbliższym sąsiadem pracodawcy Thompsona. Młodzi poczuli do siebie sympatię i w wielkiej tajemnicy zaczęli się spotykać.

Wkrótce potem Thompson zachorował na żołądek. Główną przyczyną jego choroby było fatalne pożywienie, jakie otrzymywał od Niemca, u którego pracował. Wtedy to z pomocą Thompsonowi przyszła p. Helena. Nie licząc się z niebezpieczeństwem, zaopatrywała chorego w nabiał, cukier i biały chleb.

Wreszcie Niemcy zdecydowali się umieścić go w szpitalu wojskowym.

Kiedy leżał już bliski śmierci z wycieńczenia, w sam dzień świąt Bożego Narodzenia przy szalejącej zawiei śnieżnej, Lusia przeszła 64 kilometry, dzielące ją od szpitala, przynosząc tak potrzebną paczkę z żywnością. Paczkę przez ogrodzenie szpitalne podała jednemu ze znajdujących się w pobliżu jeńców — po czym ruszyła w drogę powrotną nie widziawszy nawet swego ukochanego.

Obecnie romantyczna znajomość, obfitująca w dowody prawdziwego przywiązania i poświęcenia, doczekała się szczęśliwego epilogu — przed ołtarzem.

Pogrzeb bez nieboszczyka

W szpitalu powiatowym w Tczewie na Pomorzu zmarła pewna staruszka. Powiadomiona o zgonie rodzina przybyła do Tczewa, załatwiła wszystkie formalności, związane z pogrzebem oraz zamówiła trumnę. W dniu pogrzebu, krewni zmarłej przybyli do kostnicy szpitalnej i z niezadowoleniem stwierdzili, że trumna zamiast na katafalku w kaplicy, stoi obok katafalku. Ustawili ją przeto uroczyście na katafalk i obłożyli wieńcami. Ksiądz odprawił nabożeństwo, po czym kondukt żałobny odprowadził trumnę na cmentarz. Mocno śpieszącą się do domu rodzina prosto z cmentarza odjechała do siebie na wieś.

Jakież było zdziwienie dozorcy kostnicy, który zjawił się już po odbytych ceremoniach pogrzebowych, skoro spostrzegł zwłoki staruszki w kostnicy, znajdującej się tuż obok kapliczki. Zaalarmował o tym natychmiast dyrekcję szpitala, która w porozumieniu z lekarzem powiatowym zarządziła ekshumację pustej trumny i ponowny pogrzeb, tym razem już ze zwłokami choć dla odmiany znów — bez księdza.

Trudno stwierdzić w tym wypadku, kto zawinił, czy dozorca kostnicy, czy też rodzina zmarłej staruszki, która w zbytnim pośpiechu nie zauważyła nawet lekkości trumny, ustawiając ją na katafalku.

Instytut Rzemieślniczo-Przemysłowy
Poznań, Działyńskich 4 — telefon 16-09
organizuje 300-godzinny
Kurs kreśleń technicznych
Zebranie informacyjne odbędzie się we wtorek, 23 bm. o godzinie 19,30
p 5620

KROTOSZYN

— **Bilans akcji kolonijnej.** Stworzony pod przewodnictwem inspektora szkolnego Stanisława Tokarza Powiatowy Komitet Kolonii Letnich pracował bardzo intensywnie. Pomagały w tym również wszystkie prawie organizacje społeczne, a główny ciężar pracy spoczywał, jak zwykle, gdy chodzi o młodzież, na barkach nauczycelstwa. Dużą pomoc okazała tu również Opieka Rodzicielska z p. Franciszkiem Kowalskim na czele.

Ze zbiórek publicznych wpłynęło ponad 100 tys. zł. Kuratorium Okręgu Szkolnego Poznańskiego zdekiarowało na ten cel po 2.000 zł na 675 uczestników kolonij i po 1.000 zł na 223 uczestników półkolonij (kwota ta niestety w całości jeszcze nie wpłynęła). Do rozwinięcia akcji kolonijnej na szerszą skalę w znacznej mierze przyczyniły się dotacje Zarządu Miejskiego Krotoszyna, Wydziału Powiatowego, Ubezpieczalni Społecznej i Pow. Komitetu Opieki Społecznej. W organizowaniu kolonij pomagały organizacje społeczne jak: Związek Harcerstwa Polskiego i Społeczno-Obywatelska Liga Kobiet itp.

— **Zebranie Ligi Kobiet.** W związku z odbywającą się w Sztokholmie sesją Międzynarodowej Konferencji Kobiet Powiatowy Zarząd SOLK w Krotoszynie zorganizował uroczyste zebranie-akademię. W zebraniu wzięli udział przedstawiciele władz cywilnych i wojskowych, Związków Zawodowych, partyj politycznych i organizacyj społecznych. Na program złożyły się: powitanie zebranych przez przewodniczącą p. H. Stankiewiczową, referat instruktorki wojewódzkiego Zarządu p. Kończakowej oraz część wokalna. W części wokalnej wzięli udział: p. Trojanowska (recytacje), p. M. Reisingowa (fortepian) oraz członkowie Orkiestry Muzyków Krotoszyńskich pod batutą p. prof. H. Duczmala.

— **Hodowla pieczarek.** Przy Państwowej Centrali Handlowej w Krotoszynie powstała zorganizowana przez p. Edwarda Glogera hodowla pieczarek. Kierownictwo P. C. H. organizując hodowlę miało na celu wykorzystanie swych możliwości, oraz zwrócenie uwagi ogółu społeczeństwa na tę tak mało wykorzystywaną a tak wiele korzyści dać mogącą dziedzinę. Hodowlę zorganizowano w piwnicach gmachu P. C. H. Na razie hodowla daje ca 50 kg pieczarek tygodniowo, (ipc)

WRZEŚNIA

— **Premiowanie klaczy i źrebic włościańskich.** W dniu 11 lipca odbyło się premiowanie klaczy i źrebic włościańskich. Przedstawiono 32 klacze i 21 źrebic. Premij udzielono ogółem 16 na kwotę 34.000 zł.

Premiowanie zorganizowały Poznański Związek Hodowców Koni i Pow. Koło H. K. we Wrześni. Fundusze na premie przyznały Wydział Powiatowy we Wrześni, wszystkie Zarządy Gminne w powiecie i Zarząd Miejski we Wrześni.

Pierwsze nagrody po 4.000 zł otrzymali:

Podlewski Antoni, Bieganowo, za piękne źrebię; Szczepankiewicz Wincenty, Strzałkowo, za klacz dwulatkę i Menes Piotr z Ohociczki, za klacz z przychówkiem. Właściciele nagrodzonych koni otrzymali ozdobne dyplomy.

— **Sfingowana kradzież.** Tylski Władysław, kierownik spółdzielni Samopomocy Chłopskiej w Mikuszewie, od dłuższego czasu nie wpisywał wszystkich utargów dziennych do ksiąg kasowych i w ten sposób przywłaszczył sobie 153 tys. zł.

Aby nie dopuścić do wykrycia nadużyć przy kontroli, zgłosił się pewnego dnia do Pow. Komendy Milicji Obywatelskiej z doniesieniem, że spółdzielnia została w nocy okradziona przez nieznanych sprawców. Milicja, wszcząwszy dochodzenia, doszła do wniosku, że meldunek Tylskiego jest fałszem i aresztowała go. Po fachowym stwierdzeniu ksiąg T. przyznał się do winy. Sprawa została przekazana Prokuraturze.

— **Nowa spółdzielnia.** Pow. Związek Cechów zorganizował Spółdzielnię, w której miejscowe rzemiosło będzie się mogło zaopatrywać w potrzebny surowiec, oszczędzając sobie czasu i kosztów przejazdów do Poznania po potrzebny materiał. Posiada ona przedstawicielstwo fy „Paged". Składnica spółdzielni mieści się przy szpitalu powiatowym we Wrześni, ul. Lenina.

CHODZIEŻ

— **Powiatowa Lecznica Zwierząt.** Kosztem 700.000 zł doprowadzono do ukończenia Powiatową Lecznicę Zwierząt w Szamocinie, pow. Chodzież. Istniejący przy kompleksie zabudowań budynek gospodarczy, przeznaczono częściowo na stajnię, na ambulatorium i gabinet lekarski.

KRONIKA OSTROWSKA

Adres Redakcji i Administracji: Kościelna 9. Tel. 753.

— **Repertuar kin:** Słońce — „Bohaterki Pacyfiku"; Piast — „My z Kronsztadtu".

— **Dyżury lekarzy i aptek:** nocny 22 bm. dr Szewczyk, ul. Kaliska 26, nocny 23 bm. dr Chmiel, ul. Wrocławska 1. Od 22 do 29 bm. Apteka pod Aniołem, Rynek 2.

— **Przymus dokształcania młodzieży.** W trosce o podniesienie poziomu oświaty wśród dorosłych, zniesienie analfabetyzmu i zlikwidowanie skutków wojny w zaniedbaniu pobierania nauki przez młodzież, Ministerstwo Oświaty wydało zarządzenie o obowiązku dokształcania młodzieży do lat 18. Młodzież do lat 18, która opuściła szkołę podstawową, a nie ukończyła przynajmniej 6 klas szkoły powszechnej i nie uczęszcza w tej chwili do żadnej szkoły obowiązana jest zgłosić się do kierownictwa najbliższej szkoły powszechnej celem zarejestrowania. Dla młodzieży tej organizowane będą kursy i szkoły dokształcające z programem nauczania w ramach ośmioklasowej szkoły podstawowej.

Rozporządzenie przewiduje, że uchylanie się od uczęszczania na kursy karane będzie grzywną do wysokości 5000 zł miesięcznie. W Ostrowie istnieje w tym celu Państwowa Szkoła Podstawowa dla dorosłych przy ul. Wolności (gmach dawnych koszar). (si)

— **W trosce o dostawę mleka i masła.** Tutejsza Komisja Cennikowa obradowała ostatnio pod przewodnictwem insp. J. Chmiela nad ustaleniem nowych cen na artykuły żywnościowe, a zwłaszcza na nabiał. W trosce o dostateczną ilość mleka dla dzieci miejskich dyskutowano szeroko nad uregulowaniem sprawy dostawy przez rolników mleka do mleczarń i dostawy przez mleczarnie masła na rynek ostrowski.

Po dłuższej dyskusji podwyższono cenę masła mleczarskiego z 450 zł na 510 zł za kg, chcąc tym samym dać możność mleczarniom płacenia wyższch stawek za mleko. Istniejące na terenie naszego powiatu cztery mleczarnie spółdzielcze zobowiązały się dostarczyć na każdy targ w Ostrowie całą ilość wyprodukowanego przez siebie masła i sprzedać je po wyznaczonej cenie maksymalnej.

W ten sposób na każdym targu w Ostrowie znajdzie się kilka cetnarów masła. (jch)

— **Uroczysta akademia Ligi Kobiet.** Tutejszy zarząd Ligi Kobiet zorganizował w ubiegłą niedzielę uroczystą akademię z okazji Sesji Międzynarodowej Federacji Kobiet w Sztokholmie.

W przemówieniu Przewodniczący P. R. N. p. W. Witczak uwidocznił całą wielką rolę, jaką odegrała kobieta Polka i odgrywa w dalszym ciągu w życiu politycznym, społecznym i rodzinnym naszego kraju.

Dalsze przemówienia wygłosili: p. radca Kaczmarek, p. kpt. Lipski jako przedstawiciel Wojska Polskiego, oraz referat o celach i zadaniach organizacji Ligi Kobiet p. Suszkiewiczowa.

Zebrane kobiety uchwaliły rezolucję domagającą się trwałego pokoju, dalszej pomocy UNRRA dla krajów najbardziej zniszczonych przez wojnę, a dalej protestującą przeciwko odbudowie Niemiec przed innymi krajami Europy.

Część wokalną wykonały uczennice Gimnazjum Żeńskiego. oraz zespół ZWM. Grała orkiestra wojskowa.

Bieżący tydzień w teatrach poznańskich

— **Teatr Wielki:** wtorek, 23 bm. „Winobranie", środa 24 bm. — „Aida", czwartek, 25 bm. — „Sprzedana Narzeczona", piątek 26 bm. — „Winobranie", sobota 27 bm. — „Faust", niedziela 28 bm. — „Aida", poniedziałek 29 bm. — teatr nieczynny. Początek codziennie o godz. 19.

— **Państw. Teatr Polski:** codziennie o godz. 19 komedia J. Bliżińskiego pt. „Rozbitki" z Neubeltem, Podgórską, Krzyckim i Morawską w rolach głównych. W niedzielę o godz. 15.30 i 19.

— **Teatr Nowy:** przez cały tydzień doskonała komedia Sommerseta-Maughama pt. „Życie kręci się w kółko" z udziałem znakomitej artystki Mieczysławy Ćwiklińskiej. Początek codziennie o godz. 19.

— **Komedia Muzyczna:** W dalszym ciągu pełna werwy i zabawnych sytuacji komedia muzyczna pt. „Pani prezesowa". Początek codziennie o godz. 19.30, w niedzielę również o 16.30.

— **Teatr Aktora i Lalki:** codziennie o godz. 18 „Słowik" według bajki Andersena.

— **Klub Artystyczny „Maska":** (w kawiarni „AS"): „Uchylamy maski" z występem gościnnym Jadwigi Kendy i Jerzego Pichelskiego.

Stanisław Łukasiewicz 11

WALKA O ŻYCIE

(Fragmenty powieści)

— A niech ich jasna cholera zapali! Od trzech lat jak trwa wojna ciągle tylko coś obiecują i zapowiadają. Już, już za chwilę pobiją Niemców. A wszystko tak wygląda jakby w istocie wojny nie prowadzili! — spojrzał z rozpaczą na Krotowskiego.

— No, jednak naloty na Rzeszę bardzo wzmogli!

— Ile jest prawdy w tych ich nalotach też niewiadomo! Powiedzmy jednak, że bombardują. Ale cała ich jakoby potężna już armia lądowa stoi bezczynnie, nie bierze udziału w walkach, poza jedną Afryką północną, gdzie guzdrzą się i nie mogą jakoś sobie poradzić z niewielkim niemieckim korpusem ekspedycyjnym, tak odległym od baz zaopatrzeniowych.

— Tak, to prawda! — odrzekł Krotowski, ale na pewno zdobędą się na działanie, gdy nadejdzie właściwa pora. Na razie gromadzą siły.

— Trzy lata już gromadzą siły! — ironicznie zawołał Pokora — Panie, a może oni nie mają ochoty bić się naprawdę z Hitlerem, jak to niektórzy powiadają. Może rzeczywiście straszą go tylko z tyłu i napuszczają na Rosję?

— Jest i taki pogląd, że Anglosasi czekają z uderzeniem, aż się Rosja dostatecznie osłabi, aby po wojnie nie mieć z nią kłopotu.

— Proszę pana, a może to byłoby dla nas i dobre?

Szosą przejechała truchtem chłopska furmanka, wzbijając kurz.

— Mnie się wydaje — powiedział Krotowski — iż życzyć Niemcom pobicia Rosji jest niebezpieczne dla nas, a może i dla wyniku wojny. Wtedy co najmniej przeciągnęłaby się ona w nieskończoność, a z nas niewiele co by pozostało.

— I to też prawda. A niech to wszystko choroba zapali! Proszę pana, my i tak już dłużej wytrzymać nie możemy, a cóż dopiero gdyby się wojna miała przeciągnąć jeszcze na parę lat. Niech już przyjdą bolszewicy, aby tylko się wojna skończyła i tych drani szybciej szlag trafił! — zakończył ciszej. i trochę niespokojnie spojrzał na bok.

— A jak jest na froncie wschodnim? — pytał po chwili milczenia.

— Ciężko! W czasie zimy Niemcy ponieśli podobno wskutek mrozów wielkie straty, ale teraz szykują znów ofensywę.

Pokora kręcił głową niecierpliwie i z niezadowoleniem.

— Twarda sztuka z Niemca. Napoleon w ciągu jednej zimy zgubił całą armię w Rosji, a tym, okazuje się, i wielkie mrozy nie mogą dać rady.

— Tak, ale wtedy były inne czasy! — zauważył Krotowski.

— To znaczy, że naszą nadzieją tylko ten drugi front — Pokora uparcie szukał pociechy Krotowski ożywił się.

— Inwazja ma być podobno nadzwyczajnym przedsięwzięciem jakiego jeszcze dzieje wojen nie znają! — zaczął opowiadać z zapałem — uderzenie na Europę nastąpi jednocześnie ze wszystkich stron: na Francję północną, na Francję południową od strony Afryki, z Norwegii na Niemcy, wielka flota anglosaska wpłynie na Bałtyk, aby przedsięwziąć desant na nasze wybrzeża! — spojrzał radośnie na chciwie słuchającego towarzysza — atak zacznie się również od strony Turcji, która wtedy przystąpi do wojny. Anglosasi uderzą na Rumunię, Besarabię, Ukrainę i dotrą z tej strony właśnie najszybciej do naszych granic. Po straszliwych bombardowaniach, w których weźmie udział flota powietrzna, złożona z dziesiątków tysięcy samolotów, zrzucony zostanie desant spadochronowy na same Niemcy. Miliony obcych robotników, zgromadzonych w Rzeszy dostaną rozkaz powstania. Wojna wtedy rzeczywiście błyskawicznie zakończy się w ciągu kilku tygodni!

— O, psia wełna! — to im dadzą bobu! — śmiał się serdecznie, ze złośliwą uciechą Pokora, rozpromieniony, radosny, jakby wszystko to działo się już naprawdę, a koniec wojny był zupełnie widoczny. Umilkli i dłużej delektowali się przyjemnymi myślami.

— Proszę na obiad! — zadźwięczał w ogrodzie przymilny głosik panny Krysi.

Powstali i szli chętnie w kierunku domostwa. Krotowski znalazł się w obszernej jadalni, pachnącej kminkiem i jakimiś suszonymi ziołami. Naprzeciwko okna stał wysoki, ciemny kredens. Przedstawiono go tutaj matce gospodarza, tłustawej, niskiej i pochylonej staruszce. Była ona cicha i pokorna, jakby ubezwłasnowolniona. Poznał również dwudziestoletniego syna Pokorów, grubego i pucołowatego. Sadowiono gościa przy stole na honorowym miejscu z rumorem i nieco pretensjonalną grzecznością. Pani domu straciła swą dawną sztywność i władczość, stała się miękka i uśmiechała się promiennie, tym bardziej wystawiając duże zęby. Ledwo usiedli i zabrali się do zupy, znów zaczęły ujadać psy. Krysia pobiegła do okna w przyległym saloniku i wnet zawołała:

— Przyjechał na rowerze komendant Jodłowski!

Pokora wyszedł naprzeciwko i wkrótce w saloniku rozległ się tubalny, dobroduszny, ale i obcesowy głos męski:

— Ale pieski to macie, panie profesorze, służbiste, bardzo służbiste!

(Ciąg dalszy nastąpi)

Dnia 20 września 1947 r. zasnął w Bogu po krótkich cierpieniach nasz najukochańszy mąż, ojciec, brat i szwagier, śp.

dr Karol Janiszewski

dyrektor Szpitala Powiatowego w Nowym Tomyślu

Pogrzeb odbędzie się w wtorek, dnia 23 września, o godz. 17 z kostnicy Szpitala Powiatowego w Nowym Tomyślu.

Msza św. za spokój duszy Zmarłego odbędzie się w dniu pogrzebu o godz. 7 rano.

W ciężkim smutku pogrążeni
żona, dzieci, brat i rodzina

Nowy Tomyśl, Wolsztyn, Środa, Poznań. 9-683

Zagubione bloczki

„poświadczenie odbioru" (dowód uiszczenia podatku gruntowego w zbożu, seria B, od nr 31051 do nr 31100 oraz raporty dzienne przychodu zboża nr 9801 do 9825, wydane przez pełnomocnika Rządu do spraw podatku gruntowego w Środzie, dla Gminnej Spółdzielni „Samopomoc Chłopska" w Nekli, unieważnia się Gminna Spółdzielnia „Samopomoc Chłopska" Nekla — Zarząd 38386

W pierwszą rocznicę śmierci, śp.

Oleńki Bobkowskiej

zostanie odprawiona msza św. w środę, 24. 9. br. o godz. 8 w kościele M. B. Bolesnej, o czym zawiadamia

38481 rodzina

Za oddanie ostatniej przysługi żonie mojej śp.
z Lesińskich

Marii Goćwińskiej

składam serdeczne Bóg zapłać!

38439 Franciszek Gocwiński

Kowalnia Haftów
Artyst.-kościelnych
M. Kwiatkowski
Poznań, ul. Słaszica 14
Dojazd: 2, 7, 8, 10
Wykonuje:
sztandary
ornaty, kapy, dalmatyki baldachimy, stuły, bursy itp. p5232

Zakupimy jedną platformę 1-konną
Cukrownia Środa p5555

Dzierżawy

Oddam w dzierżawę warsztat szewski narzędziami. Adres wskaże Głos Wlkp. nr 38081.

Okręg. Spółdzielnia Ogrodnicza w Kaliszu

poszukuje

2 odpowiednich fachowców

na kierownicze stanowiska w Zarządzie, z gwarancją dobrego wynagrodzenia — w zależności od wyników pracy.

Oferty wraz z życiorysem kierować do dnia 25. IX. 1947 r. pod adresem przewodniczącego Rady Nadzorczej ob. Antoniego Kościelaka, Kalisz, ul. Nowy Świat nr 42.

9-647

---

p 5359

Ogłoszenie o przetargu

Dyrekcja Państw. Monopolu Spirytusowego ogłasza przetarg nieograniczony na dostawę w IV kwartale 1947 r. butelek fasonowanych do wódek gatunkowych, a mianowicie:

430.000	„Etylek monpol. o pojemn.	0,75 l
1.690.000	„Etylek monopol. o pojemn.	0,5 l
520.000	„Etylek monopol. o pojemn.	0,25 l
270 000	„Monopolowych eksportowych uniwersalnych o pojemności	0,75 l
1.905.000	ditto	0,5 l
650.000	ditto	0,25 l
360.000	„Koniakówek monoplowych o poj.	0,75 l
1.305.000	„Koniakówek monoplowcyh o poj.	0,5 l
790.000	koniakówek monopolowych o poj.	0,25 l

Dostawa partiami sukcesywnie.

Bliższe informacje oraz rysunki butelek i warunki techn. na butelki dla wódek gatunkowych można otrzymać codziennie za wyjątkiem sobot w Biurze Zakupu Materiałów Pomocniczych DPMS, w Warszawie, ul. Leszno 1.

Rysunki butelek oraz warunki techniczne mogą być również przesłane pocztą na żądanie.

Oferty z podaniem ceny loco wagon stacja załadowania, terminów dostawy oraz warunków płatności należy składać w zalakownych kopertach bez żadnych znaków firmowych z napisem: „Oferta na dostawę butelek fasonowych" do Dyrekcji Państwowego Monopolu Spirytusowego w Warszawie, ul. Leszno nr 1 (Kancelaria Główna, pokój nr 111) do godz. 13 dnia 30 września 1947 r. po czym nastąpi otwarcie ofert.

Do wnętrza koperty należy włożyć kwit wadialny na sumę zł 30.000 (słownie złotych trzydzieści tysięcy).

Dyrekcja P. M. S. zastrzega sobie prawo unieważnienia przetargu bez podania przyczyn oraz bez zobowiązania ponoszenia jakichkolwiek odszkodowań, prawo częściowego skorzystania z oferty, prawo wyboru przedsiębiorcy bez względu na wynik przetargu.

Oferta obowiązuje w ciągu dni 30 od dnia otwarcia.

Wadia dotyczące nieprzyjętych ofert będą zwrócone najpóźniej w terminie dni 15 po otwarciu ofert. 9-613

Kreda mielona, kreda spławiana w grupach, gips sztukatorski, farba cementowa, pokost lniany oraz wszelkie artykuły malarskie poleca

Fr. Gogulski i Ska

Poznań, Wrocławska 15 tel. 35-35

9-608

Od 1. 11. 1947 r. wakuje stanowisko

sekretarza

w Zarządzie Miejskim w Dolsku, pow. Śrem. Zgłoszenia wraz życiorysem i świadectwami pracy, kierować należy do Zarządu Miejskiego.

9-646 (—) J. Chmielewski, burmistrz

Przetarg

Zarząd Miejski — Wydział Budowlany w Poznaniu, ul. Grunwaldzka nr 18 ogłasza przetarg nieograniczony na świetlik w konstrukcji żelaznej nad dziedzińcem w Zamku Poznańskim przy ul. Armii Czerwonej.

Podkładki ofertowe odebrać można za opłatą 800,— zł w Wydziale Budowlanym w pokoju 100.

Oferty w podwójnych zalakowanych kopertach z napisem — jak wyżej podano — należy złożyć w wyżej wymienionym Wydziale do dnia 24. 9. 47 godz. 9.

Do oferty należy dołączyć kwit na wpłacone wadium w Głównej Kasie Miejskiej ul. Matejki 48/49 w wysokości 2 proc. od sumy oferowanej lub dowód zwolnienia od obowiązku złożenia wadium.

Rozprawa ofertowa i komisyjne otwarcie ofert nastąpi 24. 9. 47 o godz. 10 w wyżej wymienionym pokoju.

Wadia nieprzyjętych ofert zwrócone będą w terminie 10-ciu dni po otwarciu ofert.

Zarząd Miejski zastrzega sobie prawo swobodnego wyboru oferenta bez względu na cenę wzgl. unieważnienia przetargu bez podania powodu.

Wydział Budowlany
9-640 Naczelnik Wydziału

Przetarg

Zarząd Miejski — Wydział Budowlany w Poznaniu, ul. Grunwaldzka nr 18 ogłasza przetarg nieograniczony na uzupełnienie mebli biurowych w Zamku Poznańskim przy ul. Armii Czerwonej dla Zarządu Miejskiego według rysunków, które można odebrać wraz z podkładkami ofertowymi za opłatą 800,— zł w Wydziale Budowlanym w pokoju 100.

Oferty w podwójnych zalakowanych kopertach z napisem „Oferta na uzupełnienie mebli biurowych w Zamku Poznańskim", należy składać w wyżej wymienionym Wydziale do dnia 24. 9. 47 godz. 9.

Do oferty należy dołączyć kwit na wpłacone wadium w Głównej Kasie Miejskiej ul. Matejki 48/49 w wysokości 2 proc. od sumy oferowanej, lub dowód zwolnienia od obowiązku złożenia wadium.

Komisyjne otwarcie ofert nastąpi 24. 9. 47 o godz. 10.10 w Wydziale Budowlanym w pokoju 100.

Zarząd Miejski zastrzega sobie prawo swobodnej oceny i wyboru oferty wzgl. nieprzyjęcia żadnej.

Wydział Budowlany
9-641 Naczelnik Wydziału

Roczny kurs dla księgowych-bilansistów

organizuje Stowarzyszenie Księgowych w Polsce, Oddział w Poznaniu. Szczegółowych informacji udziela oraz zapisy przyjmuje sekretariat Stowarzyszenia, ul. Kantaka 8/9, II ptr. (Powiernik) codziennie w godz. 17—19. Początek kursu w pierwszych dniach października rb. 9-652

Samochody

ciężarowe i osobowe, na chodzie i z brakami, motocykle, maszyny do szycia i podstawy, lustra, radiosprzęt, dźwigary, rury wodociągowe ...cyjne, stoły i szafy ślusarskie, używane (...owo) sprzedaje okazyjnie, tanio

Dom Handlowy

J. Skóra i Ska

Poznań, Solna 12, róg Kościuszki

Hurt! tel. 525-22 i 79-35 Detal!

p5616

Państwowa Wytwórnia Papierów Wartościowych w Łodzi, ul. Dowborczyków 18

ZAKUPI

w drodze przetargu nieograniczonego

2 tokarnie uniwersalne

Z Nortonem, na gwinty metryczne i calowe, o wzniosie kłów ponad łożem około 230 mm i długości toczenia do 2000 mm, z kompletnym wyposażeniem.

Oferty przesyłać należy do Biura Zakupów Państwowej Wytwórni Papierów Wartościowych w Łodzi ul. Dowborczyków 18 do dnia 5 października 1947.

Otwarcie ofert nastąpi tamże dnia 7-go października. Oferty nieuwzględnione pozostaną bez odpowiedzi.

9-630

ZDOLNEGO SPRZEDAWCĘ

przyjmie zaraz

Hurtownia Galant.-Włókiennicza

„KOSMOS"

Łódź, ul. Piotrkowska nr 5 - Telefon 167-50

9-483

Przedstawiciel

15 lat praktyki przyjmie zastępstwo poważnych firm województwie poznańskim. Posiadam własny samochód. Oferty nr 3060 „Czytelnik", Armii Czerwonej 1. c3203

Lekarskie

Poznański Zakład Przyrodoleczniczy, al. Marcinkowskiego 20, leczy cierpienia stawowe, artretyczne, przemianę materii, kobiece, nerwowe. p5086

Nowoczesny gabinet kosmetyki leczniczej „Uroda" H. Parowskiej, ul. Poplińskich 5, racjonalna pielęgnacja skóry, włosów, usuwanie kurzajek, brodawek, elektroliza, farbowanie brwi i rzęs. Godziny przyjęć od 10 do 17, porady bezpłatnie. 38408

Wolne posady

Gospodyni samodzielna potrzebna od 1. 10. Zgłoszenia od godz. 17: ul. Konopnickiej 3, m. 3.

Ślusarz-narzędziarz potrzebny. Bracia Waligórscy i Z. Paprzycki, Wytwórnia Wyrobów Metalowych, Poznań, Łacina 4 (dawniej św. Rocha), tel. 23-95. p5476

Wykończarka i nawijarka potrzebna do wytwórni pończoch. Zgł.: Marsz. Focha 58, II ptr. 38051

2 maszyniarki do lekkich prac siodlarskich przyjmie zaraz — W. Knapski, Rybaki 25 38311

Czeladnik bednarski potrzebny. Bosy, Szamotuły Rynek 28. 9-570

Szwajcar samotny potrzebny zaraz. Kostrzewski, Januszewice, pow. Nowy Tomyśl. 38315

Księgowego(ej), siły rutynowanej, poszukuje Cegielnia Parowa, Junikowo, Poznań VII. 38358

Gosposia samodzielna, uczciwa, do bezdzietnej rodziny na wyjazd do Jeleniej Góry. Zgłoszenia: Staszica 19, m. 11. 38304

Poszukujemy ekspedientów ze znajomością rynków zagranicznych z perfekt językiem angielskim w słowie i piśmie. Tylko siły pierwszorzędne. Warunki do omówienia. Oferty pisemne do Centrali Zbytu Przemysłu Cementowego w Sosnowcu skrytka pocztowa 122. 9-575

Ketlarka potrzebna. Zgłosz.: M. Focha 58, II ptr 38052

Potrzebna panienka do bliźniąt. Śniadeckich 18 m. 3. 38001

Potrzebna dziewczyna, młoda, z gotowaniem do 2 osób i dziecka. Zgłoszenia: Wierzbięcice 7, m. 4 (w godz. 13—15). p5587

Magazynier z długoletnią praktyką w maszynach budowlanych i pracach biurowych potrzebny. K. S. B. Poznań, ul. 27 Grudnia 4, tel. 98-11. 38121

Szofer, czerwone pozwolenie. Rynek Łazarski 9 m. 1. 38114

Na probostwo wiejskie potrzebna gospodyni. Oferty Głos Wlkp. nr 38113.

Ślusarz narzędziowy wykwalifikowany zaraz potrzebny. Wytwórnia Narzędzi, Staszica 21. 38106

Dziewczyna do prac domowych potrzebna. Dąbrowskiego 49 m. 9. 38103

Potrzebna gospodyni do administratora na wieś. Zgł. Niegolewskich 20a m. 9, godz. popoł. 38101

Wykwalifikowanych blacharzy, ślusarzy i robotników przyjmę zaraz. J. Solski, Poznań, Marcelińska 17/19. 38099

Dziewczyna do kawiarni z poleceniem potrzebna. Pl. Wolności 1. 38094

Goniec z poleceniem potrzebny. Pl. Wolności 1, Cukiernia. 38093

Przyjmę pomoc domową na kilka godzin dziennie. Czerwonej Armii 9, mieszkanie 8 od 15.30 do 16.30. 38092

Samodzielna gospodyni na gospodarstwo potrzebna od 1. X. Adres wskaże Głos Wlkp. nr 38068.

Szofer mechanik na amer. ciężarówkę potrzebny. Oferty nr 1264 Czytelnik, Daszyńskiego 48. k1667

Bufetowa, siła fachowa, z obsługą gości zaraz. Restauracja „Pawilon", Rynek Wildecki. k1665

Pomocnica domowa z praniem, gotowaniem, 4-ro dzieci (4—10 lat), zaraz potrzebna. Wynagrodzenie dobre. Limanowskiego 16a m. 22. 38037

P R O V 4499 — **OGŁOSZENIA DROBNE** — Konto: Bank Gosp Spółdz nr 8

Biuro Ogłoszeń czynne w dni powszednie od 8—19-tej w soboty od 8—17-tej w Poznaniu przy ul Wyspiańskiego 10 I piętro Tel 64 75 i 62 70 (wewn 5) — Za terminowy druk ogłoszeń Administracja nie odpowiada

Okuwacz na okna i drzwi potrzebny. Dolna Wilda 23/27. 38079

Na majątek potrzebna gospodyni zaraz. Warunki dobre. — Oferty Głos Wlkp. nr 38071.

Obuwnik na ładną pracę potrzebny. Adres wskaże Głos Wlkp. nr k1668.

Panna do warsztatu potrzebna. Oferty Głos Wlkp. nr 38061.

Poważne przedsiębiorstwo handlowe branży spożywczej zaangażuje natychmiast, na dobrych warunkach

magazyniera

Wymagane pierwszorzędne referencje. Oferty Biuro Ogłoszeń „PAR", Poznań, Ratajczaka 7 pod „9,779". p5528

Stolarz na trumny potrzebny. Ul. Towarowa 25. 38040

Poszukuję panienki umiejącej szyć na maszynie. Oferty Głos Wlkp. nr 38059.

Pomoc domowa gotowaniem zaraz! Mickiewicza 34 m. 10. 38038

Panienka do dziecka 6 mies. potrzebna zaraz. Zgłoszenia od 13—15 godz.. Mostowa 4 m. 3. 38036

Pomocnik krawiecki i krawcowa potrzebni. Nowak, Wierzbięcice 66 m. 3. 38031

Magistrę farm. na samodzielne stanowisko, na bardzo korzystnych warunkach poszukuję z dn. 1. XI. na Dolny Śląsk. — Oferty Głos Wlkp. nr 38008.

Kuśnierki, krawcy, krawcowe potrzebni zaraz. Ratajczaka 33 m. 10. 38007

Do domu lekarza potrzebna pomoc domowa: Zgłaszać się tylko z dobrymi referencjami. Piekary 9 m. 4. 38057

Młodszy czeladnik rzeźnicki potrzebny zaraz. Fr. Antoniewski, Kiekrz, pow. Poznań. 9-614

Introligator-pomocnik do samodzielnej pracy zaraz. Oferty Głos Wielkop nr 9-589.

Pielęgniarka — niania do dziecka potrzebna. Wrocławska 31, m 3, parter. 38180

Szwajcar (samotny) potrzebny zaraz (13 dojnych, 7 jałówek). Warunki 5 tys miesięcznie z utrzymaniem. Zgłoszenia pisemne: Józef Kaczmarek Maciejew, poczta Rozdrażew, powiat Krotoszyn. 9-588

Gosposia zaraz potrzebna na dobrych warunkach Długa 5, m. 6. 38231

Zdolnego sprzedawcy na soki, budynie na Poznań, poszukuję. Oferty Głos Wlkp. nr 38229.

Gosposia uczciwa potrzebna zaraz. Św. Marcin 66/67, m. 9. 38225

Przychodnia starsza, do prac domowych, bez gotowania z dzielnicy Łazarz najchętniej samotna z poleceniami potrzebna. Oferty nr 1275 Czytelnik, ul. Daszyńskiego 48. k1678

Krawiec

konfekcyjny (samodzielny) oraz prasowacz potrzebni zaraz. Poznań, Wybickiego 16, tel. 87-81, od godz. 10—13. k1683

Uczciwą do prac domowych z gotowaniem zaraz. Zgłoszenia: Łukaszewicza 11/13, 14—16. 38238

Potrzebni zaraz chłopak i dziewczyna na gospodarstwo 3000 i utrzymanie. Antoni Schneider, Poznań—Minikowo Baranowska 12 (Starołęka) 38208

Uczeń i robotnik może się zgłosić. Warsztat Ślusarski Wały Jana III 11. c3196

Dochodząca pomoc domowa potrzebna zaraz, ewentualnie 1 października Wilczak, Mielżyńskiego 12 c3197

Służąca z gotowaniem na probostwo znająca wiejskie gospodarstwo. Za Bramką 12b m 3 c3195

Robotników

do robót ziemnych przyjmie zaraz F-a Fr. Kowalewski, Poznań, ul. Nad Wierzbakiem 16 (Sołacz). 38398

Pomocnik obuwniczy na damską pracę potrzebny — praca stała. Półwiejska 2 c3194

Poszukuje spiesznie pań robiących na drutach. Podgórna 4 m 3. c3191

Francuzki do dzieci na wyjazd do Wrocławia poszukuję. Zgłoszenia między 2—3 Libelta 14 m 7. 38196

Panienki do składu poszukuję. Firma J. Rogala Marsz. Focha nr 39. 38188

Uczeń i chłopiec silny do posyłek może się zgłosić. Zakład tapicerski Władysław Napierała, Poznań, Zeylanda 9 (Przecznica). 38189

Dziewczyna samodzielna do prac domowych. Dąbrowskiego 18 skład obuwia. 38176

Uczeń szewski potrzebny. M. Focha 28. 38173

Dziewczyna do dwojga dzieci i prac domowych potrzebna zaraz. Zgł. Fa „Roma". 38162

Samodzielnego montera samochodowego przyjmiemy zaraz. Warsztaty samochodowe, ul. Górki 13-15. 38147

Pomocnika piekarza-cukiernika, samotnego, tylko siła wykwalifikowana, poszukuje zaraz Powszechna Spółdzielnia Spożywców w Kluczborku. 9-631

Panienkę do lekkich prac warsztatowych zaraz Wytwórnia Wyrobów Metalowych, Wierzbięcice 15, m. 24, od 8—10. 38268

Szofer czerwonym prawem jazdy. — Zgłoszenia: Kazimierza Wielkiego, garaż 32 (od 15 do 16). p5529

Dziewczyna do wszystkiego, również starsza, ze spaniem, od października. Dąbrowskiego 8, m. 1. 38368

Panienka i dziewczyna potrzebna. Kawiarnia, Czerwonej Armii 4. c3213

Kierowniczki stołówki poszukuje natychmiast Zw. Zaw Prac. Przemysłu Cukrowniczego, Słowackiego 12. 38344

Kierowniczkę stołówki

z kwalifikacjami zatrudni zaraz Bratnia Pomoc Akademii Handlowej w Poznaniu. Zgł. osobiście, codziennie od godz. 13-14 Akademia Handlowa, pokój 91, III piętro. f35

Murarzy, robotników. Kolejowa 42, plac. 38355

Stolarze potrzebni. Stolarnia W. Gryczka, ul. Dąbrowskiego 83/85. 38339

Inżyniera lub starszego technika z dłuższą praktyką warsztatową przy maszynach budowlanych przyjmie K. S. B., Poznań, ul. 27 Grudnia 4. 38291

Potrzebny robotnik, służąca — wysoką zapłatą, dobrym utrzymaniem. Bartkowiak, Dopiewo, Poznań. 38320

Szuka posady

Praczka siła fachowa, pierze poza domem. Zgłoszenia: Szwajcarska 12 m. 1. p5502

Elektromonter poszukuje zajęcia na popołudniu. Oferty Głos Wlkp. nr 38013.

Przyjmę pracę w dom jakąkolwiek. Oferty Głos Wlkp. nr 38089.

Młynarz kwalifikowany poszukuje posady kierownika w młynie, mam kilkuletnią praktykę kierownika. Świadectwa na żądanie. Stanisław Lernatowski, zam. Szamotuły, Sukiennicza 17. 9-571

Kto po wyuczeniu maszynowego trykotarstwa zatrudni mnie w swoich warsztatach. Oferty Gł. Wlkp nr 38240.

Kierownik handlowy dużej placówki przetwórczej, doskonały organizator i księgowy — przyjmie odpowiednią posadę. Oferty nr 28: Czytelnik, M. Focha 14. f28

Urzędnik gospodarczy z praktyką szuka posady, nawet magazyniera w majątku. Majętność Nowy Dwór, poczta Zbąszyń. 38309

Szwajcar zamiłowaniem szuka posady od 1. 11. Oferty Kazimierz Krupa maj. Markowo poczta Lipno-Nowe pow. Łęczno Poznańskie. h1676

Absolwent Liceum Administracyjnego, ze znajomością księgowości oraz wszelkich prac biurowych, szuka posady zaraz. Oferty: „PAR", Ratajczaka 7, pod 9,783. p5541

Czeladnik siodlarski, kwalifikowany, szuka posady. Czesław Przewoźny, Budzyń, pow. Chodzież. 38266

Księgowa, znajomością księgowości przebitkowej „Perfecta", poszukuje posady. — Oferty: „PAR", Ratajczaka 7, pod 9,771. p5532

Praktykant kupiecki z ukończonym 4-klasowym gimnazjum kupieckim lat 21 poszukuje posady ewent. biurowej także na Zachodzie, najchętniej z utrzymaniem za niskim wynagrodzeniem. Oferty kierować: Jerzy Sawczyn Pniewy ul. Wawrzyńca 22. 38175

Mistrz piekarski po 40, obejmie odpowiednią posadę. Oferty Głos Wlkp. nr 38316.

Kupiec, długoletnią praktyką, przyjmie posadę, najchętniej branży żelaza, materiałów budowlanych, spożywczej. Oferty: „PAR", Ratajczaka 7, pod 9,765. p5530

Krawcowa poleca się w dom. Chełmońskiego 15, III, m. 8. 38286

Inteligentna, samotna, zajmie się gospodarstwem, gdzie pani domu brak. Oferty Głos Wielkopolski nr 38285.

Ogrodnik, bartnik, żonaty, lat 36, dobry zawodowiec, poszukuje posady od 15. 10. 1947 lub później. Oferty Głos Wielkopolski nr 38272.

Nauka

Lekcje pisania na maszynie. Szewska 3, m. 6. 38324

Wyższe Kursy Księgowości Przebitkowej, wieczorowe, rozpoczynam 1 października. Kursy Handlowe Smólskiego, Wawrzyniaka 33. 9-506

Kursy maturalne wpisy Kossaka 18 m. 3. Angielski, polski. 38233

Księgowości z przebitkową, uproszczoną i podatkową, do całkowitej pewności bilansowej. Wpisy: Kursy Handlowe, pl. Wolności 2. 38333

Rodowita Angielka udziela lekcyj. Of. Głos Wlkp. nr 37604.

NAUKA JAZDY SAMOCHODEM i MOTOCYKLEM
zapisy na kurs przyjmuje stale biuro szkoły „AUTO-STER"
Poznań, Mickiewicza 36, tel. 34-77. — Początek Kursu 1 października br. p5536

Osobiste

Obelgę rzuconą na Panią Magdalenę Gierową, Leszno, Leszczyńskich 7, niniejszym odwołuję i przepraszam za wyrządzoną krzywdę. Franciszek Witek, Wilkowice, powiat leszczyński. 9-591

Stach z Błękitnej Piątki

napisał Tad. H. Nowak

ilustr. A. Bilski

Błękitni wracają do Poznania. Na ulicach miasta ruch, wszędzie widać żołnierzy, plakaty mobilizacyjne wzywają do szeregów. Słowo wojna nie schodzi z ust.

Nasza drużyna idzie za ogólnym porywem ofiarowując Ojczyźnie pracę samarytańską w nieuniknionej wojnie.

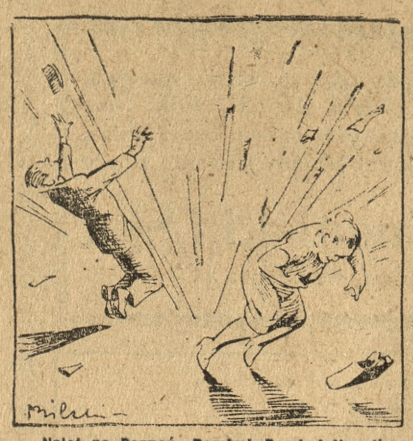

Nalot na Poznań. Bomby! Bomby! Na ulicach padają ludzie. Boże! Więc taka jest wojna!...

Ucichł już groźny warkot. Kto żyw, ratuje teraz ginących. Stach uwija się żywo. Do ambulansów pomaga wnosić pierwsze ofiary wojny.

Wrześniowe słońce próbuje rozradować ludzi. Daremnie. Nie dla nich teraz radość. Wojna, wojna! Trzeba myśleć o obronie. Tu oto dopraszają się tłumy masek przeciwgazowych.

A wieczorem przeraźliwy alarm płoszy mieszkańców miasta. Znowu bomby i miast słońca świecą teraz pożary.

(4)

Program audycyj radiowych na wtorek, 23. 9.

6.00 Aud. por.; 6.05 Gimn.; 6.15 Dzien.; 6.30 Muz.; 6.50 Program; 7.00 Muz.; 7.15 Wiad. por.; 7.30 Muz.; 7.55 Inform.; 8.05 Skrzynka PCK; 11.57 Sygnał i hejnał; 12.06 Wiad.; 12.15 „Z naszych stron" (muz.): 12.30 Aud. dla wsi: „Kiszenie i suszenie grzybów" (pogad.); 12.40 Utwory kompozytorów rosyjskich; 13.00 „Z mikrofonem po kraju"; 13.10 Aud. rozr.; 14.00 Reportaż dźwięk. pt. „W urzędzie stanu cywilnego" (Sprawozdawca Bog. Borowicz); 14.10 Koncert rozr.; 14.55 Wiad. z Ziem Zach.; 15.00 Muz. tanecz.; 15.20 „Porfirion Osiołek" (aud. dla dzieci); 15.40 Pieśni Claudiusza Debussy'ego; 16.00 Dzien.; 16.20 Jan Brahms — Trio fortepianowe op 8; 16.40 „Ze świata radia"; 16.45 Rezerwa; 17.00 „Mozaika muzyczna"; 17.35 „Z zagadnień świata pracy"; 17.45 Poradnik językowy; 18.00 Audycja z W-wy; 18.15 Nadprogram; 18.20 Wiad. bież.; 18.25 Koncert życzeń; 18.50 Koncert życzeń; 19.00 Koncert symfoniczny; 21.00 Dzien.; 21.30 Muz. tanecz.; 21.45 „O szewcach szamotulskich historia niebywała" (słuch. wg dokumentów z XVII wieku w opr. Stanisława Roya): 22.10 Wiad. sport. z W-wy: 22.15 Koncert Małej Orkiestry P. R.; 23.00 Ostat. wiad.; 23.10 Program na dzień następny; 23.20 Lekka muz. symf.; 23.55 Z ostat. chwili.

Wydawca: Spółdzielnia Wydawnicza „Czytelnik".
Redaktor naczelny: Jan Zagierski.
Godziny przyjęć: Redaktor naczelny od 12—13-tej; sekretarz redakcji od 10—11-tej.
Niezamówionych rękopisów redakcja nie zwraca.
Za dział ogłoszeniowy redakcja nie odpowiada.
Prenumerata miesięcznie: w Poznaniu w agenturach i kioskach 85 zł, z odnoszeniem do domu 95 zł, na prowincji pocztowa 90 zł, pod opaską 95 zł.
Kolportaż (prenumerata, pojedyńcze egzemplarze i kolporterzy): Poznań, ul. Świerczewskiego 3, tel. 78-64, oraz ul. Daszyńskiego 48, tel. 94-17, 28-62, dyrekcji 94-18. — Konto PKO „Czytelnik" — Poznań V-4400. Bank Gospodarstwa Spółdzielczego nr 25.
Adres redakcji i administracji: Poznań, ul. Wyspiańskiego 10, tel. 64-75 i 62-70.
Oddziały: Gniezno, ul. Dąbrówki 1; Gorzów, ul. Łokietka 24, tel. 318; Ostrów, ul. Kościelna 9, tel. 753; Zielona Góra, pl. Lenina 7.
Cennik ogłoszeń. Za 1-łamowy milimetr lub jego miejsce: za tekstem do 100 mm 25,— zł, od 101—200 mm 30,— zł, powyżej 200 mm 45,— zł; większe wśród drobnych do 50 mm (tylko 1-łamowe) 37,50 zł, powyżej 50 mm i 2-łamowe 50,— zł; ogłoszenia żałobne do 80 mm 20,— zł, od 81—150 mm 30,— zł, od 151—240 mm 45,— zł, powyżej 240 mm 65,— zł; w tekście redakcyjnym do 100 mm 70,— zł, od 101—200 mm 80,— zł, powyżej 200 mm 95,— zł; na stronie kroniki poznańskiej do 100 mm 50,— zł, od 101—200 mm 60,— zł, powyżej 200 mm 70,— zł. Zestaw tabelaryczny, kombinowany i bilanse 100% drożej. Zastrzeżenie miejsca (tylko w tekście redakcyjnym) 100% drożej. Ogłoszenia drobne: poszukiwania pracy — pierwsze słowo tłustym drukiem 20,— zł, każde dalsze słowo 10,— zł (najmniejsze ogłoszenie 100,— zł); osobiste zguby i poszukiwania rodzin — pierwsze słowo tłustym drukiem 30,— zł, każde dalsze słowo 15,— zł (najmniejsze ogłoszenie 150,— zł); handlowe — pierwsze słowo tłustym drukiem 40,— zł każde dalsze słowo 20,— zł (najmniejsze ogłoszenie 200,— zł. W wydaniach niedzielnych i świątecznych 30% drożej.
Adres Biura ogłoszeń: Poznań, ul. Wyspiańskiego 10 I ptr., telefony: 64-75, 62-70 (wewnętrzny 5). Konta: PKO Poznań nr 4499. Bank Gospodarstwa Spółdzielczego Poznań nr 8

Sprzedaże

Meble różne, wielki wybór, korzystnie. Janiak, Poznań, Łyżbaki 6, w podwórzu. p5024

Materace, ramy sprężynowe, tapczany, sienniki, worki — Wojciechowicz, Ratajczaka 7, I ptr., tel. 36-31. p5049

Radioodbiorniki, akumulatory, anody, baterie, latarki kieszonkowe, płyty gramof. najtaniej **Radiomechanika**, Poznań — św. Marcin 25. p5385

Magazyn mebli, jadalnie, sypialnie, kuchnie, tapczany, fotele. — Banaszyński, Poznań, Półwiejska 20. 9-494

Wyroby srebrne, dzieła sztuki, przedmioty użytkowe, sprzedaje, kupuje, przyjmuje Komis „Lamus" Sieroca 5/6. p5420

KDF. (Volkswageny) z demobilu, z prawem własności i wszelkie części zapasowe, sprzedaje Auto-Obsługa, Poznańska 64. p5444

Peugeot dwutonowy, GMC czterotonowy, Ford dwutonowy, Ford amerykański czterotonowy (niekompletny) DKW reklamówka półtonowa. Do obejrzenia: Auto-Obsługa, Poznańska 64. p5445

Krawaty i szale „Włókno" — Łódź, ul. 6 Sierpnia nr 2, telefon 171-03. Stale nowe wzory. Wysyłamy za zaliczeniem. 9-502

Sypialnie, jadalnie, gabinety, kuchnie, gotowe i na zamówienie poleca Swarzędzki Magazyn Mebli, Stefan Konieczny, Poznań, Stary Rynek 98/100, wejście z ul. Żydowskiej. 9-547

Radio Philips (liliput), oraz maszynę do pisania „Royal" sprzedam. Ratajczak, Małeckiego 31/32, m. 22. 38288

Sprzedam używane urządzenia składowe. Prusiewicz, Ratajczaka 7. p5534

Do trumny przybory i pantofle. J. Załachowska, Poznań, al. Marcinkowskiego 16 I ptr. (nar. Marcina). Telefon 14-94. p5508

Skład rzeźnicki, pełnym biegu, mieszkaniem, urządzeniem sprzedam. Metelski, św. Marcin 13. p5553

Tapczan zamykany sprzedam. Aleje Reymonta 9 m. 3. 38091

Sklep śródmieściu handel — rzemiosło, 200.000,—. Oferty „PAR", Ratajczaka 7, pod „9,810". p5559

Kilka parcel na Osiedlu Warszawskim po 300,— zł m² sprzeda Metelski, św. Marcin nr 13. p5554

Parcele Obornicka, Komandoria, Dąbrowskiego, Kórnicka, Sołacz korzystnie sprzeda — „Osadopol", Poznań, Rzeczypospolitej 9, tel 90-09. p5550

Fotoartykuły papiery klisze
„Foto - Kamera"
św. Marcin 66/67
Tel. 37-76
p5593

Sypialnie nowe, łóżeczka dziecięce. Stolarnia, Sikorskiego 1, dawn. Strumykowa. k1674

Willa koło Poznania do sprzedania. Informacja; telef. 94-95 od godz. 10—14. 38284

Futro męskie marengo elki, kołnierz bobrowy, korzystnie. Małeckiego 16, m. 2. 38321

Autko, wózek dziecięcy, nowy, okazyjnie sprzedam. Raczyńskich 9 m. 14, tel. 88-45. p5515

Restauracje dobrze zaprowadzoną w Częstochowie zaraz do sprzedania. Oferty kierować: Częstochowa, poste-restante nr 1080. 38349

Kuchnie nowoczesne, 3 łóżka metalowe, sprzedam. Stolarnia, Piekary 13b. 38274

Domek Poznaniu, wolnym mieszkaniem, ogrodem sprzeda. — Pijanowski, Półwiejska 26. 38066

Urządzenie drogeryjne okazyjnie sprzedam. Oferty Głos Wielkopolski nr 38069.

Motocykl Victoria 350, radio super, przetwornicę, maszynę do pisania sprzedam. Siemiradzkiego 9 m. 3. 38062

Tapczany, leżanki, fotele, materace wykonuje tapicernia Pluciński, Marcinkowskiego 2a. 38058

Kamienicę, willę, parcelę, składy, gospodarstwa poleca. Pijanowski, Półwiejska 26. 38065

Wilczki młode na sprzedaż. Limanowskiego 29 m. 9. f26

Rasowy dwumiesięczny spaniol do sprzedania. Piekary 9 m. 4, od 16 do 18-tej. 38056

Warsztaty tkackie, łóżka nowoczesne. Stolarnia, Kręta 4. 38050

Słoma żytnia maszynowa, 6 ton. Zgł. Młyn Parowy, Dopiewo. 38049

Skład spożywczy z urządzeniem sprzedam na Wildzie. Inform. tel. 88-90. 38048

Magiel ręczny na sprzedaż tanio. Wały Jana 11 m. 5. Gaj. Zgłoszenia od godz. 3—6 po połud. 38046

Rama do prężenia firan, lampa stojąca elektr., dwa klubowe fotele. Adres wskaże Głos Wlkp. nr 38045.

Ubranie wizytowe, spodnie pasek jak nowe. Mickiewicza 34 m. 10. 38039

Samochód marki Hanomag Kurier w dobrym stanie na sprzedaż. Adres wskaże Głos Wlkp. nr 38034.

Sprzedam sklep spożywczy, dwa pokoje z łazienką z powodu wyjazdu. Oferty Głos Wlkp. nr 38030.

Sprzedam rower męski i damski, jak nowe oraz patefon walizkowy z płytami, stan perwszorzędny. Roszak, Potockiej 8. 38027

Szafa, łóżka, stoliki, stół rozciągany, łóżko żelazne i dziecięce. Półwiejska 10 m. 15a, podwórze prawo. 38019

Psa wilka sprzedam. Wiadomość Grottgera 5 m. 2. 38024

Dywan do sprzedania ręcznie wiązany 4½×7½. Grodziska 25 m. 5, II ptr. 38021

Lepik,
smołę, gips, kredę, wapno, cement, grysik, trzcinę, cegłę; zaprawę szamotową, — pustaki ścienne i sufitowe
poleca
K. Szych, Poznań, Wały Batorego 3 — tel. 35-19 (obok Izby Skarbowej).
p5591

Ciężarowy 4 ton na oponach niekompl. tanio. Oferty Głos Wielkopolski nr 38016.

Łóżko żelazne, białe, powodu wyjazdu sprzedam okazyjnie. Poznań, Niegolewskich 16 m. 7. 38014

Rower 3-kołowy z skrzynią sprzeda Wulkanizacja, Marsz. Focha 47. Tel. 70-51. 38006

Ciągnik marki Hanomag 38 P. S. po kapitalnym remoncie prywatna rejestracja. Oferty „Głos Wielkopolski" nr 58 A B. 9-597

Sprzedam dom zabudowaniami, ogrodem w Krzywiniu (pozn.) Oferty „Głos Wlkp. Leszno, Słowiańska 2. 9-586

Kaszę jęczmienną składom, rzeźnikom dostarczam. Przemielam jęczmień na kaszę. Młyn Strzelecki, Marcinkowskiego 16. p5582

Skład spożywczy sprzedam zaraz. Poznań, Rynek Śródecki 13/14. 38242

Sprzedam biurko Jeżycka 44 38143

Krowę dobrym mlekiem 12 cetnarów sprzedam. Warszawska 155 (Osiedle Warszawskie) 38224

Radio Philips zmienny okotanio. Wrocławska 32 m 7 38219

Parkany, siatki druciane wykonuje solidnie. Gryczka Komorniki p. Poznań. 38210

28 morgową działkę pszenno-buraczaną przy autostradzie pod Poznaniem tanio sprzedam. Oferty Głos Wlkp. nr 38223.

Sklep art. mydlarsko-gospodarczych, dobrze prosperujący, sprzedam. Informacje: Hurtownia Artykułów Gospodarczych, Inowrocław, Szeroka 3, tel. 19-24 9-603

Fisharmonium spiesznie tanio sprzedam. Oferty Głos Wlkp. nr 38217

Duży wózek dziecięcy sprzedam. Poznań—Junikowo, Leśnicka 9 m 2. 38215

Radio Volksempfenger 3 lampowe grzejnik elektryczny Słowackiego 30 m. 7, 2×dzwonić godz. 20. 38212

Motor 5½ konia na benzynę Długa 18 m 10 od godziny 4—8. 38211

Sprzedam traktor Buldog Lanz 28 HP Oferty Gł. Wlkp. nr 38185

Motocykl 100 cm na chodzie sprzedam. Grobla 29a Warsztat mechaniczny. c3193

Sprzedam sypialnie (dęb.) okazyjnie. Stolarnia front Garbary 10 38194

Parcela 3400 m². Osiedle Podmiejskie Przeźmirów, Leonhard. 38195

DOSTAWCY WEŁNY SUROWEJ
otrzymaliśmy NOWY TRANSPORT włóczki szydełkowej:
czarna, brąz, granat, bordo
ŁÓDZKA HURTOWNIA Art. Włókienniczych Poznań, M. Focha 16 w Hali Targów Poznańskich, naprzeciw Dworca Zachodniego, tel. 63.31.
p 5565

Dywan 5×6 smyrneński. Dąbrowskiego 81 m. 3, od godz. 15. 38190

Rower męski, mocny. Poznań, Strzałowa 7 m 13. 38186

Futro karakułowe, dobre — sprzedam. Wierzbięcice 37a, m. 8. 38220

Sprzedam powielacz „Rotor" dwubębnowy i 2-lampowe radio. Mickiewicza 36 m 9 godz. 17—20. c3198

Samochód osobowy Stoewer 4-drzwiowy po generalnym remoncie korzystnie sprzedam. Oferty Głos Wielkopolski nr 38183

Sprzedam psa (owczarek alzacki) czysta rasa 3-letni. Adres wskaże Głos Wielkopolski nr 38182 godz. od 18.

Wózek dziecięcy sprzedam okazyjnie tanio. Ostrówek 15 m 8 Środka. 38181

Futro damskie czarne modny fason na wysoką figurę 30.000 — kołnierz futrzany 3.000,— sprzedam Prądzyńskiego 12 m 12. 38178

Radio Telefunken 4 lampowy z adapterem. Czechosłowacka barak 8 m 5 Ryszczyński. 38177

Wózki dziecięce autka nowe korzystnie. Strusia 3 w podwórzu. 38169

Oddam skład na ruchliwej ulicy. Oferty Głos Wlkp. pod nr 38154.

Buty oficerskie, płaszcz męski nieprzemakalny, wiatrówka (strzelba), kotlina gazowa z piekarnikiem. Szwajcarska 5 m 7. 38158

Trykotarską i pończoszniczą sprzedam. Adres wskaże Gł. Wielkopolski pod nr 38165.

Radio-super nowoczesny sprzedam. Rolna 58 m 5. 38166

Parcelę 5100 m² okolica Śródki 150,— zł 1 m² sprzeda całość właściciel Wierzbięcice 25a m 3. 38168

Okazyjnie sprzedam dywan 3×3,5 m. Skarbowa 15 m 1. 38157

Wózek autko sprzedam. Wilda, Prądzyńskiego 56 m 7. 38157

Maszyna do pisania biurowa polski układ i walizkowa. Rezmer Mickiewicza 27. 38144

Platformę nową ogumioną, 2 tony, sprzedam. Dąbrowskiego 60. 38200

Biurko, leżankę i wózek 4-kołowy, sprzedam. Dąbrowskiego 64, m. 21. f30

Uwaga! Szklanki, kieliszki, garnitury szlifowane w pięknych oryginalnych wzorach, poleca „Patria", Poznań, Zygmunta Augusta 1. Zał. 1922. Telefon 49-40. p5577

Kamienice, wille domy ogrodami, składami także prowincji, gospodarstwa, młyny, parcele, dla poważnych reflektantów proszę zgłaszać: Nowak Poznań, Wyspiańskiego 16 m 1. 38156

Roczną wilczycę sprzedam. Luboń, Okrzei 2. 38187

Plombownice, plomby, kłódki dostarcza „Biały Metal" Łódź, Kilińskiego 29. Telefon 155-04. 9-584

Kupna

Konie na rzeź kupuje. Wypadki odbiór samochodem. W. Zgoła, Poznań, Masztalarska 8, tel. 20-20. c2981

Mikroskopy nawet niekompletne kupujemy. Warsztat optyczny. Łódź, Nowomiejska 3. 9-504

Samochodowe części, łożyska, akcesoria, nowe i używane kupuje T. Czajczyński, Dąbrowskiego 89, tel. 20-14. 9-520

Maszyny do liczenia, pisania, naprawiamy, przerabiamy pismo. Zakupujemy maszyny na części. Warsztaty Maszyn Biurowych W. Chrzanowski, Poznań, pl. Wolności 2. p5605

Płyty gramofonowe używane (tom) kupuje Radiomechanika, Poznań, św. Marcin 25. p5386

Filc, koce, odpadki skórzane, kupuje pracownia Focha 64. 37766

Dwa pasy do motoru skórzane, gumowe albo parciane, 70×3,55 i 80×3,60 kupi „Emkap", M. Mielcarek, Poznań, Wrocławska 30. 9-607

Parafinę
czystą i brudną kupię każdą ilość. Oferty Biuro Ogłoszeń „PAR", Poznań, Ratajczaka 7 pod 9,837.
p5578

Konie na rzeź kupuję stale. Samochód transportowy do dyspozycji. Rzeźnictwo końskie, Ignacy Nowak Poznań, Daszyńskiego 26, tel. 21-10, 21-11. p5150

Piec na trociny kupi Motorcar, Paderewskiego 7. 9-638

Maszyny do **pisania**, liczenia, powielacze, kupuje Wacław Rohowski i Ska, Poznań, Mielżyńskiego 18, tel. 43-25. p5492

Dyrekcja Przemysłu Miejscowego w Poznaniu, ul. Chełmońskiego 10, **Kreozot** oraz inne surowce chemiczne zakupujemy w każdej ilości. Centrala zaopatrzenia i Zbytu Dyrekcji Przemysłu Miejscowego w Poznaniu, ul. Chełmońskiego 10. 9-472

ŁOŻYSKA kulkowe i rolkowe
kulki oraz rolki w każdej ilości zakupi
CENTRALA ŁOŻYSK KULKOWYCH — Poznań, ul. Franc. Ratajczaka 15 (koło kina „Apollo").
9.503

Domy, wille, parcele, gospodarstwa do kupna i dzierżawy poszukuje Juska, Poznań Kordeckiego 26 (Górczyn). 38226

Kupię maszyny dziewiarskie Wybickiego 16 m 11 telef. 87-81 h1677

Kupię opony samochodowe 650—20. Sczanieckiej nr 7a m 2 38209

Kupię dywany, dywaniki i chodniki. Mylna 9 m 2. 38191

Kupimy 5 opon samochodowych z dętkami, 350×16, ewil. 600×16. Adres wskaże Czytelnik, M. Focha 14, nr 36. f36

Maszyn biurowych kupno — sprzedaż — naprawa; przepisywanie — powielanie. Piotr Pieprzycki, aleje Marcinkowskiego 26, tel. 23-62. p4994

Węgle — koks kupuje M. Matuszewski Nast., Marsz. Focha nr 32. p5466

Motor N. S. U. 200 cm³ kupię. Kozłowski Strzałkowo 38164

Ręczną maszynę do kroju kupi Poznańska Wytwórnia Konfekcji, Garncarska 9. c3211

Zamiana

2 pokoje kuchenką, balkonem wymagające remontu oddam za pokój. Oferty Głos Wlkp. nr 38193

Zamienię mieszkanie 2-pokojowe Radomiu na 1 lub 2 pokojowe Poznaniu. Adres wskaże Głos Wielkopolski nr 38172

Pokój komfortowy z używalnością kuchni w Katowicach, zamienię na podobny w Poznaniu. Wiadom.: Hotel „Royal", Kawecka A. f33

Zamienię 2 pokoje kuchnią na podobne lub pokój kuchnią. Górczyn, Kościańska 3, m. 2. 38228

Zamienię pokój z kuchnią przy ul. Strumykowej na podobne, okolica Chwaliszewa. Adres wskaże Głos Wlkp. nr k1675.

Zamienię pianino w dobrym stanie na futro damskie. Oferty Głos Wlkp. nr 38082.

Zamienię dwupokojowe mieszkanie słoneczne, ciepłe, świeżo wewnątrz wyremontowane (malowane) I piętro, dom tylny przy Rynku Wildeckim na podobne z łazienką (mogę założyć) front w innej dzielnicy, w domu wyłącznym, poniosę częściowy zwrot kosztów remontu. Oferty Głos Wlkp. nr 38074.

Pieniądz

Drogerzystka dyplomowana posiada gotówkę. Oczekuje propozycji. Oferty nr 3071: Czytelnik, Armii Czerwonej 1. c3214

Cichego wspólnika do 1.000 milionów. Oczekuję poważnych ofert. Głos Wielkopolski pod nr 38239

200.000 pożyczkę gwarancja pewna. Oferty Głos Wlkp. nr 38237

Włożę milion zł do dobrze prosperującego przedsiębiorstwa. Oferty Głos Wielkopolski nr 38213

Wolne lokale

Skład branży samochodowej, zaprowadzony, sprzedam. Of. „PAR", Ratajczaka 7 — pod „9.789". p5547

Skład rzeźnicki odstąpię. Adr. wskaże „PAR", Ratajczaka 7, pod „9,776". p5535

Mieszkanie 3½ pokoju w willi nowo odbudowanej za zwrotem kosztów remontu. Informacje tel. 77-66. 38020

Ubikacja 30 m² do wynajęcia. Adres wskaże Gł. Wlkp. pod nr 38214

Ubikacje duże suche nadające się na składnicę przemysł. Nad Wierzbakiem 34 m 12. c3192

Skład nadający się na każdą branżę, w okolicy St. Rynku odstąpię. Oferty Gł. Wlkp. pod nr 38171

Skład z urządzeniem przy przystanku tramw. ruchliwy punkt sprzedam. Informacje tel. 27-91. 38167

2-pokojowe mieszkonie śródmieście — wspólna kuchnia i łazienka do odstąpienia zwrot kosztów remontu. Adres wskaże „Czytelnik" Armii Czerwonej 1 nr 3057. c3200

Skład odstąpię (galanteria) towarem, urządzeniem, przyległym pokojem, bardzo ruchliwej ulicy. Poważniejsze oferty: „PAR", Ratajczaka 7, pod 9,835. p5576

Szuka lokalu

Studentka IV roku farmacji poszukuje pokoju umeblowanego. Zapłaci każdą cenę. — Oferty Głos Wlkp. nr 38292.

Student IV roku medycyny poszukuje pokoju. Oferty Głos Wlkp. nr 38119.

Spokojna, kulturalna studentka szuka pokoju. Oferty Gł. Wielkopolski nr 38222

Młody, przystojny, solidny student, szuka pokoju, najchętniej przy rodzinie. Cena nieobojętna. Of. Gł. Wlkp. nr 38197.

Piwnice do owocu. Oferty Głos Wielkopolski nr 9-682.

Kawaler, asystent Uniwersytetu szuka pokoju. Oferty Głos Wielkopolski nr 38221.

Pokoju z centralnym ogrzewaniem szukam cena obojętna. Oferty Głos Wielkopolski nr 38204.

Student solidny szuka pokoju przy kulturalnej rodzinie. Oferty Głos Wielkopolski nr 38203.

Poważna Spółdzielnia poszukuje
lokali handlowych
w śródmieściu. Oferty Biuro Ogłoszeń „PAR" Ratajczaka 7 pod 9,849. p5592

Pokoju umeblowanego poszukuje studentka. Cena obojętna. Oferty Głos Wielkopolski nr 38160.

Dwie kulturalne osoby na dobrych posadach poszukują pokoju umeblowanego (zapas węgla). Oferty Głos Wlkp. nr 38199.

Spokojnego, czystego pokoju umeblowanego poszukuję. Łaskawe oferty Głos Wlkp. nr 38174.

Młodzi, bezdzietne małżeństwo, poszukują umeblowanego pokoju przy kulturalnej rodzinie. Cena obojętna. Oferty Gł. Wlkp. nr 38153.

2 pokoi
z przynależnościami w obojętnej dzielnicy szukam. Zapłacę koszty remontu. Spieszne zgłoszenia Głos Wlkp. nr 37998.

Zguby

Unieważniam zagubione dokumenty, dowód osobisty, prawo jazdy nr 2635 wystawione na nazwisko Stanisława Dabińskiego. 37892

Unieważniam prawo jazdy samochodowe nr 4688. Jan Dolny, M. Focha 183 m. 2. 38159

Unieważniam kartę rejestracyjną R.K.U. Nowa Sól na nazwisko Tadeusz Peryt, Góra Śląska. 9-572

Zgubiony dowód osobisty, książeczkę wojskową z 1939 r., odcisk palca z czasów okupacji na nazwisko Józef Wyzuj unieważniam. 9-617

Unieważniam zagubioną karte ewakuacyjną na nazwisko Jadwiga Okuszko, Sulechów. 9-616

Unieważniam odcinek tymczasowego zameldowania na nazwisko Tomasz Janowski wystawiony przez Zarząd Miasta Wrocławia, obwód Karłowice. 9-604

Unieważniam zgubione dokukumenty wojskowe RKU Krosno na nazwisko Leon Jastrzębski, Zielona Góra. 9-598

Unieważniam kartę rejestracyjną nr 9231/G wystawioną przez RKU Gniezno. Antoni Michalski, Czerwieńsk, powiat Zielona Góra. 9-596

Unieważnia się zagubioną legitymację służbową nr 14 wystawioną przez Dyrekcję Ceł w Poznaniu na nazwisko Bronisław Bochiński, rewident skarbowy. 9-595

Unieważniam skradzione zaświadczenie RKU Poznań, legitymację Samopomocy Chłopskiej, odcinek meldunkowy — Stanisław Kluczyński, Gołęczewo, pow. Poznań. 9-593

Unieważniam zagubioną książeczkę wojskową nr 14, dwa odcinki zameldowania. Wincenty Łakomy, Gorzów, 30-go Stycznia 25. 9-592

Unieważniam kartę rowerową nr 12870870 na nazwisko Stanisława Małecka, zam. w Drobninie, pow. Leszno. 9-585

Unieważniam skradzione na tjasie Wrocław—Olešnica dowody osobiste: kartę RKU Kalisz, kartę wymeldunkową. Ewentualny znalazca proszony o zwrot za wynagrodzeniem. Józef Maciejewski, Turek, ul. Kaliska 5, woj. poznańskie. 9-615

WEŁNA
Czesław Osiatecki
SKUP - WYMIANA - HURT.
Uprawniona Agentura Centrali Krajowych Surowców Włókienniczych
POZNAŃ, Roosevelta 19
Tel. 70-57
Oddział w Bydgoszczy
ul. Dworcowa 55 Telefon 33-13
Biura czynne od 8—15-tej, w soboty od 8—13-tej.
p5217

Unieważniam zgubioną książeczkę wojskową RKU Poznań na nazwisko Stefan Kotecki, Poznań, ul. Skarbowa nr 23. c3199

Unieważniam zaginioną podczas działań wojennych książkę czeladniczą na nazwisko Bolesław Kałkowski, Poznań, Matejki 2 m 6. 38152

Unieważniam zgubione dokumenty, czerwone prawo jazdy nr 12997, zameldowanie policyjne, zaświadczenie RKU i wykaz osobisty na nazwisko Jan Pawlak. 38179

Unieważniam skradzione: legitymację A. H. i Spółdz. Wyd. „Czytelnik", kartę rejestracyjną RKU Poznań, dowód zameldowania, legitymację Zw. Zawodowego Prac. Spółdz. na nazwisko Bronisław Lisowski, Poznań. 38241

Unieważniam skradzione dokumenty Szczecinie, zameldowanie milicyjne, leg. służbową nr 7368 wystawioną Dyr. Okr. Poczt i Telegr. Poznaniu, leg. nr 195 UPT Poznań 2, wszelkie papiery pieniędzmi. Henryk Górecki, Poznań. 38184

Różne

Krawcowa szyje nadal. Mielżyńskiego 10, m. 8. f29

Wózki dziecięce (autka), dowolny wybór, poleca Wytwórnia Wózków Dziecięcych, Poznań, Dolina 16 (Wilda). k1686

Przemielamy lub zamieniamy cukier na pudrowy. „Miła", św. Wojciech 22, tel 46-59. c3166

Chłopczyka niechrzczonego, ładnego, 9-miesięcznego, dobrego pochodzenia, oddam na własne. Oferty Głos Wielkopolski nr 38163.

Wszelkie prace na drutach wykonuję prędko fachowo i tanio. Marsz. Focha 77 m. 19. 38149

Krawcowa szyje spodnie, fartuchy, bluzy męskie i dziecięce. Marcinkowskiego nr 19 m. 14, podwórze lewo. 38145

Matrymonialne

Kawaler, lat 30, rolnik, pozna pannę lub wdowę do lat 30 z gospodarstwa. Cel matrymonialny. Poważne oferty Głos Wielkop. nr 38141.

Wdowa bezdzietna, posiadająca ładną willę z ogrodem i dużym placem blisko Poznania, szuka odpowiedniej partii. Oferty panów od 37 do 45 lat do Głosu Wlkp. nr 38110.

Kawaler lat 32 wysoki, blondyn, urzędnik na państwowym majątku nie biedny, pozna pannę, wdowę spokojną, posag niekonieczny. Cel matrymonialny. Oferty nr 1263 Czytelnik, Daszyńskiego 48. k1666

Panna, lat 27, miła niebiedna z braku znajom pozna pana dobrze sytuowanego. Cel matrymonialny. Oferty poważne Głos Wielkop. nr 38202.

Przystojna panna pozna pana rzemieślnika o dobrym charakterze od 35—40. Cel matrymonialny Proszę o przysłanie fotografii Gł. Wlkp. nr 38148.

Kawaler, mistrz piekarski, lat 32, inteligentny, przystojny, posiada własną dobrze prosperującą piekarnię we Wrocławiu pragnie poznać towarzyszkę życia, która by dopomogła materialnie. Oferty z fotografią proszę skierować do „Czytelnika", ul Krupnicza 13 — Wrocław, pod „Mistrz". 9-634

Dla siostry, przystojnej, wykształconej, właścicielki 250 morgów resztówki, poszukuję o tych samych walorach męża. Panowie inżynierowie agronomii, leśnictwa, mają pierwszeństwo, od lat 40—45, zechcą swe oferty zgłosić (ścisła dyskrecja zapewniona) — Głos Wielkop. nr 38374.

Tłoczono w Drukarni św. Wojciecha pod Zarządem Państwowym w Poznaniu K—33237